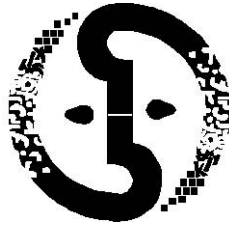

NEMZETKÖZI LEVÉLTÁRI TANÁCS

ISAD(G)

General International Standard Archival Description

Az Általános Levéltári Leírás Nemzetközi Szabványa

Második kiadás

Elfogadta a Leírási Szabványok Bizottsága, Stockholm (Svédország), 1999. szeptember 19-22.

Ottava, 2000

© Copyright ICA

Terjesztése megfelelő hivatkozás esetén engedélyezett.

ISBN 0-9696035-5-X

A magyar fordítás az Oktatási és Kulturális Minisztérium támogatásával a Szolgáltató Levéltár Konceptió megvalósítását szolgáló program „Nemzetközi levéltári szabványok fordítása és adaptálása” alprogramja megvalósítására létrehozott Szabványügyi Ad Hoc Bizottság munkájának keretében készült 2009-ben.

Projektvezető: Kenyeres István

A bizottság vezetője: Sipos András. Tagjai: Horváth J. András (Budapest Főváros Levéltára), Király Péter (Kiru News Bt.), Lengvári István (Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Levéltára), Nagy Sándor (Budapest Főváros Levéltára), Szatucsek Zoltán (Magyar Országos Levéltár), Tasnádi Ákos (Budapest Főváros Levéltára)

Fordította: Tasnádi Ákos

A fordítást ellenőrizte: Lengvári István, Sipos András

Tartalomjegyzék

Előszó.....	5
BEVEZETŐ	6
0. FOGALOMTÁR	9
1. TÖBBSZINTŰ LEÍRÁS	11
1.1 BEVEZETÉS	12
2. A TÖBBSZINTŰ LEÍRÁS SZABÁLYAI	12
2.1 AZ ÁLTALÁNOSTÓL AZ EGYEDIIG	12
2.2 A LEÍRÁSI SZINTNEK MEGFELELŐ INFORMÁCIÓK	12
2.3 A LEÍRÁSOK ÖSSZEKAPCSOLÁSA.....	12
2.4 AZ ISMÉTLŐDÉSEK KIKÜSZÖBÖLÉSE.....	12
3. A LEÍRÁS ELEMEI	13
3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT	13
3.1.1 Jelzet.....	13
3.1.2 Cím	14
3.1.3 Idő(kör).....	15
3.1.4 Leírás szintje	17
3.1.5 Terjedelem, adathordozók.....	17
3.2 KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT	18
3.2.1 Az iratképző(k) neve	18
3.2.2 Szervtörténet/Életrajz	19
3.2.3 A megőrzés története.....	21
3.2.4 Levéltárba kerülés/Gyarapodás	23
3.3 A TARTALOMRA ÉS A SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT.....	24
3.3.1 Tárgy és tartalom.....	24
3.3.2 Iratértékelés, selejtezés, tervezés.....	26
3.3.3 Jövőbeni gyarapodás	27
3.3.4 A leírási egység szerkezete	27
3.4 A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT.....	28
3.4.1 Jogi helyzet.....	28
3.4.2 Reprodukciós korlátozások	30
3.4.3 Nyelv, írásrendszer.....	30
3.4.4 Fizikai jellemzők, technikai követelmények.....	31
3.4.5 Segédletek	32
3.5 KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT	33
3.5.1 Eredeti példányok léte és őrzőhelye.....	33
3.5.2 Másolatok léte és őrzőhelye	33
3.5.3 Kapcsolódó leírási egységek	34
3.5.4 Publikációk.....	35
3.6 MEGJEGYZÉSEK ADATCSOPORT.....	36
3.6.1 Megjegyzések.....	36
3.7 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT	36
3.7.1 A leírás készítése és készítője	37
3.7.2 Szabványok és szabályok	37
3.7.3 A leírás készítésének ideje	38
A-1. FÜGGELÉK.....	39
A levéltári fondon belüli hierarchia modellje	39
A-2. Függelék.....	40
A levéltár anyag leírása és az azonosító leírás kapcsolata – példa.....	40

B Függelék	41
Teljes példák	41
1–3. példa Többszintű leírás, <i>Fond – Állag – Ügyirat</i>	41
4. példa. <i>Szerv fondjának leírása</i>	47
5. példa. <i>Családi fond leírása</i>	49
6. példa. <i>Fotógyűjtemény leírása</i>	52

Előszó

- E1.** A szabvány első kiadását az ICA Leírási Szabványok Ad Hoc Bizottsága (ICA/DDS)¹ dolgozta ki. Az ICA/DDS 1996-ban, a Pekingben (Kína) megrendezett Levéltárak Nemzetközi Kongresszusán alakult az ICA állandó bizottságává. A jelenlegi ICA Leírási Szabványok Bizottsága (ICA/CDS)² az 1996-2000 közötti időszakra elsődleges feladataként az ISAD(G) első kiadásának (Ottawa, 1994) felülvizsgálatát vállalta.
- E2.** Jelen dokumentum, az ISAD(G) második kiadása, az első kiadás előszavában előre jelzett öt éves felülvizsgálati munkafolyamat eredménye. A felülvizsgálatról szóló értesítést 1998 küldték ki az ICA minden intézményi és egyesületi tagjának, valamint az ICA-n belül érintett szervezeti egységeknek; a felhívást az ICA levelezőlistáján és weboldalán is közzétették. A vélemények beérkezésének határideje 1998. szeptember 15-e volt, annak érdekében, hogy a felülvizsgálati munka elkezdődhessen a bizottság második plenáris ülésén.
- E3.** 1998. szeptember végéig a Bizottság (ICA/CDS) titkársága megközelítőleg 33 véleményt kapott a nemzeti bizottságoktól, valamint más szervezetektől és magánszemélyektől, összesen 25 országból. A véleményekből 101 oldalas összefoglalás készült³, amelyet a Bizottság összes tagja megkapott, munkaanyagként a Bizottság második plenáris üléséhez.
- E4.** A Bizottság második ülését Hágában, 1998. október 19-22. között tartotta, ahol a beküldött vélemények alapján kidolgozták a felülvizsgált ISAD(G) első szövegtervezetét. A tervezetet ezután a Bizottság tagjai közt köröztetve finomították, és a Bizottság harmadik plenáris ülésén, Stockholmban (Svédország) véglegesítették. A kész anyagot 2000-ben, az ICA 14. Nemzetközi Kongresszusán, Sevilában (Spanyolország) adták ki.

A felülvizsgálati munkában az ICA Leírási Szabványok Bizottságának (ICA/CDS) alábbi munkatársai vettek részt (a kurzívval szedett személyek már az ICA/DDS munkájában is részt vettek):

Victoria Arias (Spanyolország) 1996-1998
Elisa Carolina de Santos Canalejo (Spanyolország) 1998-
Adrian Cunningham (Ausztrália) 1998-
Jan Dahlin (Svédország) 1996-
Vitor Manoel Marques da Fonseca (Brazília) 1996-
Michael Fox (USA) 1996-
Ana Franqueira (Portugália) 1996-
Bruno Galland (Franciaország) 1996-
Kent Haworth (Kanada) 1996-
Ma Jinghua (Kína) 1996-

¹ ICA Ad Hoc Commission on Descriptive Standards.

² ICA Committee on Descriptive Standards

³ Compendium of Comments ISAD(G) Review

Christine Nougaret, (Franciaország) elnök 1996-
Dagmar Parer (Ausztrália) 1996-1998
Lydia Reid (USA) 1999-
Hugo Stibbe (Kanada) témavezető és titkár 1996-
Stefano Vitali (Olaszország) 1996-
Debra Wall (USA) 1996-1998

Legalább egy plenáris ülésen részt vett:

Asunción de Navascués Benlloch (Spanyolország)
Eeva Murtomaa (Finnország) IFLA-összekötő
Per-Gunnar Ottosson (Svédország)

Az ICA Leírási Szabványok Bizottsága (ICA/CDS) köszönetét fejezi ki az alábbi intézményeknek, amelyek helyet biztosítottak a Bizottság üléseinek:

Archives de France (Párizs, Franciaország) (kétszer)
Archivio di Stato di Firenze (Firenze, Olaszország)
Arquivos Nacionais / Torre do Tombo (Lisszabon, Portugália)
Landsarkivet (Stockholm, Svédország) (kétszer)
Rijksarchiefdienst (Hága, Hollandia)

A második négyéves ciklus során a National Archives of Canada (Ottawa, Kanada) gondoskodott a Bizottság titkárságának működtetéséről.

A szabvány felülvizsgálata nem történhetett volna meg a felsorolt intézmények pénzügyi támogatása és az általuk a bizottsági ülések megszervezésében nyújtott segítség nélkül.

BEVEZETŐ

- B1.** A szabvány a levéltári leírások elkészítéséhez nyújt segítséget, akár a már létező nemzeti szabványokkal összekapcsolva, akár alapul szolgálva az elkészítendő nemzeti szabványoknak.
- B2.** A levéltári leírás célja a levéltári anyag tartalmának és kontextusának ismertetése, és így a használat megkönnyítése; ez megfelelő és pontos reprezentációk létrehozásával, és ezek előre definiált modellek szerinti felépítésével érhető el a legjobban. A leírás folyamat, amely már az irat keletkezésével egyidejűleg, vagy ezt megelőzően megkezdődhet, és végigkíséri az irat „életét”; a folyamat teszi lehetővé azt, hogy megbízható, hiteles, értelmezhető és hozzáférhető leírások készüljenek, melyek az idő előrehaladtával továbbvihetők és fejleszthetők.
- B3.** A levéltári anyag kezelésének minden fázisainál (mint például keletkezés, értékelés, gyarapodás, rendezés, állományvédelem) a leírás bizonyos elemei rögzítésre kerülnek, egyrészt az anyag további biztonságos megőrzése és kezelése, másrészt – megfelelő időben, megfelelő jogosultsággal rendelkező személyek részére – hozzáférhetővé tétele érdekében. A levéltári leírás részének tekintendő minden olyan információ,

amely a levéltári anyag kezelésének bármely fázisa során születik és rögzítődik. Ezek az információk dinamikusak, bármikor módosíthatók és kiegészíthetők a tartalom és a kontextus alapján; különösen a számítógépen tárolt leírások könnyen helyesbíthetők, módosíthatók vagy integrálhatók. A leírás szabályai elsősorban a levéltári anyag életciklusának attól a ponttól kezdődő szakaszára koncentrálnak, amikor annak tartós megőrzésre való kiválasztása megtörténik, de alkalmazhatók korábbi fázisokban is.

- B4.** A szabvány úgy készült, hogy a levéltári anyag leírására annak típusától és hordozójától függetlenül alkalmas legyen; ugyanakkor szabályai nem adnak útmutatást az olyan speciális levéltári anyagok leírására, mint például a pecsétek, a térképek, a hangzóanyagok. Ez utóbbiakhoz már léteznek kiadott útmutatók, és jelen szabványt ezekkel az útmutatókkal együtt kell használni a speciális levéltári anyagok leírásánál.
- B5.** A levéltári leírásra vonatkozóan itt rögzített szabályrendszer olyan folyamat eleme, amely biztosítja, hogy a leírások
- következtesek, pontosak, de könnyen értelmezhetők legyenek;
 - segítsék elő a levéltári anyagra vonatkozó információk visszakeresését és cseréjét;
 - tegyék lehetővé az azonosító adatok megosztását a levéltárak között;
 - tegyék lehetővé a több iratörző helyen készült leírások egységes információs rendszerben történő kezelését.
- B6.** E célok eléréséhez a szabvány huszonhat elemet határoz meg, melyek kombinációjával állítható elő egy levéltári egység leírása. Az egyes elemeknél megjelenített információk struktúrájának és tartalmának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a nemzeti szabályozásokra is. Mivel *általános* szabályokról van szó, jelen szabvány célja az, hogy széleskörűen alkalmas legyen a levéltári anyagok leírására, függetlenül azok terjedelmétől vagy sajátosságaitól; ugyanakkor a szabvány nem foglalkozik azzal, hogy ezeket a leírásokat vagy azok egyes elemeit milyen módon jelenítsék meg és publikálják, például katalógusokban, inventáriumokban, listákban.
- B7.** A leírási szabvány az elfogadott levéltári elveken alapszik. Például az a főszabály, hogy a leírás az általánostól halad az egyedi felé, a *fond egységének*⁴ elvén nyugszik. Ezt az elvet világosan érvényre kell juttatni, ha a cél levéltári leírások olyan általánosan használható rendszerének létrehozása (írásban vagy digitális formában), amely független az egyes iratörző helyek segédleteitől.
- B8.** Az A-1. függelékben található hierarchikus modell a fondnak és részeinek rendezési szintjeit ábrázolja. Az egyes levéltári szintek leírásai, a levéltári anyag rendszerének függvényében, igencsak eltérhetnek. Például egy fondhoz készülhet egyetlen leírás, vagy készülhetnek róla különböző szintű leírások, amelyek egészben és részeiben is bemutatják. A fond a legmagasabb leírási szint; egyes részei további leírási szinteknek felelnek meg, ez utóbbiakról készült leírások gyakran csupán a fond egésze leírásának kontextusában értelmezhetők. Eszerint tehát készülhetnek fondszintű, sorozatszintű, tételszintű leírások, vagy leírások az iratdarabok szintjén; alkalmasint készülhetnek leírások állagszinten és alsorozatszinten is. Minden levéltári szint alatt létrehozható újabb leírási szint, ha ezt az iratképző szervezeti struktúrája vagy funkciói megkövetelik. Az ugyancsak az A-2. függelékben található ábra a leírási egységek és

⁴ Elfogadva, hogy a fond, illetve a fond részeinek leírására vonatkozó szabályok a gyűjteményes fondok leírására is alkalmazhatók.

az iratképzők közötti komplex kapcsolatokat mutatja be, a különböző leírási szinteket összekötve az ISAAR(CPF) azonosító leírásaival. A 2. függelékben néhány teljes példa található.

- B9.** A szabvány egyes elemeinél mindig megtalálható:
- a) annak a leírási elemnek a neve, amelyre a szabály vonatkozik;
 - b) annak meghatározása, hogy mi a célja az leírás adott elemének;
 - c) annak meghatározása, hogy milyen szabályt, szabályokat követve kell a leírási elemet létrehozni;
 - d) ahol ez lehetséges, egy vagy több példa illusztrációként.
- B10.** A bekezdések számozására csupán a hivatkozások megkönnyítése miatt került sor, a számok nem használhatók az elemek nevei helyett.
- B11.** A szabványban a leírás elemei hét adatcsoportba rendeződnek. Ezek:
1. Azonosítási adatcsoport
(a leírási egység azonosításához szükséges lényeges információk)
 2. Kontextusra vonatkozó adatcsoport
(a leírási egység keletkezésére és megőrzésére vonatkozó információk)
 3. Tartalomra és szerkezetre vonatkozó adatcsoport
(a leírási egység tartalmára és rendszerére vonatkozó információk)
 4. Hozzáférésére és használatra vonatkozó adatcsoport
(a leírási egység használatára vonatkozó információk)
 5. Kapcsolódó anyagokra vonatkozó adatcsoport
(a leírási egységgel lényegi kapcsolatban álló más levéltári anyagokra vonatkozó információk)
 6. Megjegyzések adatcsoportja
(speciális, illetve máshová be nem sorolható információk)
 7. Ellenőrző adatcsoport
(információk arról, ki, mikor és hogyan hozta létre a leírást)
- B12.** A szabvány 26 elemet tartalmaz, melyeknek mindegyike használható, de az egyes leírásokban ezeknek csak egy részét kell alkalmazni. Csak néhány olyan elem van, amelyeket a nemzetközi levéltári adatcseréhez feltétlenül szükségesnek tekintendők. Ezek:
- jelzet;
 - cím;
 - iratképző;
 - idő(kör);
 - terjedelem;
 - leírás szintje.

Az ISAD(G) szabványban található példák célja a szemléltetés, nem pedig az előírás. Megvilágítják az egyes szabályok alkalmazásának módját, nem jelentik magának a szabálynak a kiegészítését. Sem a tartalmuk, sem a megjelenítésük módja nem tekintendő követendőnek. Az egyértelműség kedvéért minden példa után zárójelben, dőlt betűvel szerepel, hogy melyik leírási szinthez tartozik; alatta, szintúgy dőlt betűvel, a levéltár neve olvasható, ahol az érintett anyagot őrzik, és ahonnan a példa származik. Alkalmassint magyarázó megjegyzések is szerepelhetnek a **(Megjegyzés:)**. a szót követően, hasonlóképp dőlt betűvel. Fontos, hogy ne keverjük össze a leírás

szintjének jelzését, a példa hivatkozását és példához kapcsolódó bármely megjegyzést magával a példával.

- B13.** Az, hogy egy leírás a feltétlenül szükséges elemeken túl milyen mértékben tartalmaz más elemeket is, a leírási egység sajátosságaitól függ.
- B14.** A leírás elemeire épülnek az elérési pontok. Az elérési pontok használhatóságát az ellenőrzött azonosítás biztosítja. Az elérési pontok szerepe rendkívül nagy a visszakeresésben, részben ezért született meg egy külön szabvány, az ISAAR(CPF).⁵ A szabvány útmutatóul szolgál az iratképzők – szervezetek, testületek, családok és személyek – levéltári azonosító leírásainak elkészítéséhez (a levéltári leírás és az azonosító leírás kapcsolataihoz l. az A-2. függelék). Az elérési pontok létrehozását nemzeti szintű, vagy egyes nyelvekre vonatkozó szabályok és szójegyzékek is segíthetik. A szójegyzékek létrehozásában és karbantartásában hasznosak lehetnek az alábbi szabványok: ISO 5963 *Documentation – Methods for examining documents, determining their subject and selecting indexing terms*, ISO 2788 *Documentation – Guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri*, [MSZ 3418:1987 *Magyar nyelvű információkereső teauruszok szerkezete, részei és formái*], ISO 999 *Information and documentation – Guidelines for the content, organisation and presentation of indexes*.
- B15.** Bibliográfiai hivatkozásoknál az ISO 690 *Documentation – Bibliographic references – Content, form and structure* [MSZ ISO 690:1990 *Bibliográfiai hivatkozások*] szabvány használandó.

0. FOGALOMTÁR

- 0.1** Az alábbi fogalomtár a szabvány szerves részét képezi. A fogalmak definíciói kifejezetten ezen szabványhoz készültek.

Adathordozó (Medium): Az a fizikai értelemben vett anyag, tároló- vagy hordozóeszköz, amelyen vagy amelyben információt rögzítettek (pl. agyagtábla, papirusz, papír, pergamen, film, mágnesszalag).

Állag (Sub-fonds): Egy fond elkülönülő része, mely a keletkeztető szervén vagy szervezeten belüli ügyintéző részlegeknek megfelelő, vagy ha ez nem lehetséges, az iratanyag földrajzi, kronológiai, funkcionális vagy egyéb csoportosítása szerinti összefüggő irategyüttest tartalmaz. Ha a keletkeztető szerv összetett hierarchikus struktúrával bír, mindegyik állagnak annyi alárendelt egysége van, amennyi szükséges ahhoz, hogy tükrözze a felső szintű alárendelt ügyintéző részleg hierarchikus felépítését.

Cím (Title): A leírási egységet megnevező szó, kifejezés, karakter vagy karaktercsoport.

⁵ International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families – Szervezetek/testületek, személyek és családok levéltári azonosító leírásának nemzetközi szabványa.

Dokumentum (Document): Bármilyen adathordozón, bármilyen jellemzőkkel rögzített információ (l. még *Irat*).

Elérési pont (Access point): Olyan név, kifejezés, kulcsszó vagy kód, melynek segítségével a levéltári leírás kereshető, azonosítható és megtalálható.

Ellenőrzött azonosítás (Authority control): l. ISAAR/CPF.⁶

Eredeti cím (Formal title): Olyan cím, amely jól láthatóan szerepel a leírásra kerülő iratanyagban vagy iratanyagon.

Fond (Fonds): Valamely szerv, család vagy szervezet/testület tevékenysége, illetve funkcióinak gyakorlása során általa bármilyen adathordozón keletkeztetett és/vagy felhalmozott, bármilyen típusú és fajtájú iratok összessége.

Gyarapodás (Accrual): Olyan anyaggyarapítás, amely az adott őrzőhelyen már létező leírási egységet gyarapítja.

Gyűjteményes fond (Collection): Dokumentumok olyan mesterségesen kialakított együttese, amelyet valamely közös jellemzőjük alapján hoztak létre, tekintet nélkül azok provenienciájára.

Hozzáférés (Access): Valamely fondba tartozó iratanyag használatának lehetősége, ami általában meghatározott szabályok és feltételek szerint történik.

Irat (Record): Valamely szervezet vagy személy tevékenysége vagy ügyintézése során keletkezett vagy hozzá érkezett és általa megőrzött, bármilyen formában vagy adathordozón rögzített információ.

Iratdarab (Item): A legkisebb intellektuálisan oszthatatlan levéltári egység, azaz egy levél, memorandum, jelentés, fotó, hangfelvétel.

Iratértékelés (Appraisal): Az az eljárás, amelynek során meghatározzuk az iratok megőrzési idejét.

Iratképző (Creator): Olyan szervezet/testület, család vagy személy, amely személyes vagy testületi tevékenysége során iratokat hozott létre, halmozott fel és/vagy őrzött meg. Nem tévesztendő össze a gyűjtemény kialakítójával.

Iratípus (Form): A dokumentumok valamely osztálya, melyet közös fizikai jellemzők (pl. vízfestmény, rajz) és/vagy intellektuális jellemzők (pl. napló, közlöny, üzleti könyv, jegyzőkönyv) alapján különítünk el.

Leírás szintje (Level of description): A leírási egység helye a fond hierarchiájában.

Leírási egység (Unit of description): Bármilyen fizikai formában létező dokumentum vagy dokumentumegyüttes, amelyet entitásként kezelünk, és mint ilyen, egy önálló leírás alapját képezi.

⁶ Csak az ISAAR(CPF) első kiadásában, az új, második kiadásban már nem szerepel ez a fogalom.

Levéltári leírás (Archival description): Egy leírási egység és esetleges alkotórészei hiteles reprezentációjának létrehozása, olyan információk kinyerése, elemzése, rendszerezése és rögzítése révén, melyek a levéltári anyag azonosítását, kezelését, fellelhetőségét és magyarázatát szolgálják, valamint megvilágítják azt a kontextust és iratrendszert, amelyben az anyag keletkezett.

A kifejezés egyben ennek az eljárásnak az eredményét is jelöli.

Megállapított cím (Supplied title): A levéltáros által adott cím olyan levéltári egységnek, amelynek nincs eredeti címe.

Megőrzés (Custody): A dokumentumok fenntartásáért való felelősség, ami azt terheli, aki fizikai valójukban birtokolja őket. A megőrzés nem minden esetben jelent tulajdonlást vagy a hozzáférés feletti rendelkezés jogát.

Proveniencia (Provenance): Az a kapcsolat, amely az iratokat az őket egyéni vagy testületi tevékenységük során létrehozó, felhalmozó és/vagy megőrző és használó szervezetekhez és egyénekhez fűzi.

Rendezés (Arrangement): Az az intellektuális és fizikai eljárás, melynek során a dokumentumokat a levéltári elvek szerint elemezzük és rendszerezzük, valamint ezen eljárás végeredménye.

Segédlet (Finding aid): A fogalom felöleli az olyan leírásoknak és hivatkozásoknak a legszélesebb körét, amelyek levéltári feldolgozás eredményeként jöttek létre, vagy amelyeket a levéltár átvett az iratanyag feletti adminisztratív és intellektuális ellenőrzésének megteremtése során.

Sorozat (Series): Olyan dokumentumok, amelyek egy adott nyilvántartási rendszernek megfelelően rendezettek, illetve egységként maradtak fenn, vagy azért, mert ugyanazon felhalmozási és irattározási eljárás eredményeként, vagy ugyanazon tevékenység ellátása során jöttek létre, vagy sajátos formai jegyeik miatt, vagy mert keletkezésük, átvételük, használatuk során valami egyéb módon jött létre kapcsolat közöttük. Iratsorozat néven is ismeretes.

Szervezet/testület (Corporate body): Szervezet vagy személyekből álló csoport, amely saját névvel azonosítható, és amely entitásként cselekszik, vagy erre képes.

Szerző (Author): Az a személy vagy szervezet/testület, amelyikhez egy adott dokumentum intellektuális tartalma köthető. Nem tévesztendő össze az iratképzővel.

Ügyirat/tétel (File): Dokumentumok rendszerezett együttese, amelyek ugyanarra a tárgyra, tevékenységre vagy tranzakcióra vonatkoznak, és ezért vagy az iratképző vontatta őket egybe saját folyó használatára, vagy a levéltári rendezés során alakították ki. Az ügyirat/tétel általában egy iratsorozat alapegysége.

1. TÖBBSZINTŰ LEÍRÁS

1.1 BEVEZETÉS

Fondszintű leírás során egyetlen leírás készül, a 3. fejezetben felsorolt leírási elemek felhasználásával. A fond egyes részei külön-külön is leírhatók, szintúgy a 3. fejezetben felsorolt leírási elemek felhasználásával. Az így elkészült leírások összessége, az A-1. függelékben vázolt modell szerinti hierarchiába szervezve, képezi a fondnak és leírt részeinek a leírását. A leírásnak ezt a módszerét a továbbiakban **többszintű leírásnak** nevezzük.

A többszintű leírások hierarchiájának kialakításánál négy alapszabályt kell betartani (2.1-2.4).

2. A TÖBBSZINTŰ LEÍRÁS SZABÁLYAI

2.1 AZ ÁLTALÁNOSTÓL AZ EGYEDIIG

Cél:

A fond és részei összefüggéseinek és hierarchiájának érzékeltetése.

Szabály:

Fondszintű leírásnál a fondra mint egészre jellemző információkat közöljük. Mélyebb szinteken mindig az adott levéltári szinten releváns információkat közöljük. A leírások tükrözzék a hierarchiát, az egész-rész viszonyt, az általánostól (fond) a mind részletesebb, egyedibb irategyüttesekig, iratokig.

2.2 A LEÍRÁSI SZINTNEK MEGFELELŐ INFORMÁCIÓK

Cél:

A leírás feleljen meg e leírási egység tartalmának és kontextusának.

Szabály:

Mindig csak az adott leírási szintnek megfelelő információkat közöljük. Például fond leírása esetén nincs helye az egyes iratok tartalmi ismertetésének, vagy nincs helye teljes szervtörténetnek akkor, ha az iratképző csak egy osztálya vagy részlege a fondképző szervezetnek.

2.3 A LEÍRÁSOK ÖSSZEKAPCSOLÁSA

Cél:

A leírás egyértelmű elhelyezése a hierarchiában.

Szabály:

Minden leírásnál határozzuk meg a leírás szintjét (l. 3.1.4), és a leírást kapcsoljuk össze a közvetlenül fölötte lévő leírási egység leírásával.

2.4 AZ ISMÉTLŐDÉSEK KIKÜSZÖBÖLÉSE

Cél:

Hierarchikus kapcsolatban lévő leírások között az információk ismétlődésének elkerülése.

Szabály:

Az alacsonyabb szintek mindegyékére érvényes információt a magasabb szint leírásában szerepeltessük. A magasabb szinten már megadott információt alacsonyabb szint leírásánál ne adjuk meg újra.

3. A LEÍRÁS ELEMEI

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1 Jelzet

Cél:

A leírási egység egyedi azonosítása, a leírás összekapcsolása a leírás alapjául szolgáló levéltári anyaggal.

Szabály:

Tüntessük fel az egyedi azonosítót. Ennek elemei:

- az országnév kódja, az ISO 3166 *Codes for the representation of names of countries* [MSZ ISO 3166-1:2007. Országok és igazgatási egységeik nevének kódjai. 1. rész: Országnevek kódjai.] utolsó változata alapján⁷;
- a levéltári intézménynek a nemzeti kódrendszer szerinti kódja vagy más egyedi azonosítója;
- a leírási egység egyedi azonosítója.

Nemzetközi adatcseréhez mindhárom elem feltüntetése nélkülözhetetlen.

Példa:

HU BFL XVII.425 (*Fonds*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

CA OTY F0453 (*Fonds*)
Canada, York University Archives

CA OONAD R610-134-2-E (*Fonds*)
National Archives of Canada

US MnHi P2141 (*Fonds*)
U.S., Minnesota Historical Society

US DNA NWDNC-77-WDMC (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

AU A:NLA MS 8822 (*Fonds*)
National Library of Australia

FR CHAN/363 AP 15 (*File*)
France, Centre historique des Archives nationales

FR AD 53/234 J (*Fonds*)
France, archives départementales de la Mayenne

⁷ ISO 3166-1:2006

FR AN 320 AP (*Fonds*)
Direction des archives de France

IT AS FI
Italy, Archivio di Stato di Firenze
Note: *Reference code for a repository*

II/36/4 (*Subfile*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

IT ISR FI
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana
Note: *Reference code for a repository.*

BR AN SA (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.1.2 Cím

Cél:

A leírási egység címe, megnevezése.

Szabály:

Az eredeti címet vagy egy általunk megállapított, tömör címet tüntessünk fel, a többszintű leírás szabályainak és a nemzeti szabványoknak a figyelembe vételével.

Ha szükséges, az iraton szereplő, de túl hosszú címet rövidítsük le, amennyiben ezzel nem vész el lényegi információ.

A megállapított cím magasabb szinten tartalmazza az iratképző nevét. Alacsonyabb szinten a címbe belekerülhet például a szerző neve, az irattípus megjelölése, vagy utalás a funkcióra, tevékenységre, tárgyra, helyszínre, témára.

Különböztessük meg az eredeti és a megállapított címeket, figyelemmel a nemzeti, nyelvi szabályokra és szokásokra.

Példa:

Budapesti 143/b. sz. (Magyar Nemzeti Múzeum) Igazolóbizottság iratai (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Fotótár. Városfotó-gyűjtemény (*állag*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Helen Lucas fonds (*Fonds*)
 The Christmas Birthday Story production records (*Series*)
 The Christmas Birthday Story (*Item*)
Canada, York University Archives

St. Anthony Turnverein organizational records (*Fonds*)
U.S., Minnesota Historical Society

Papers of J. Lawton Collins (*Fonds*)
 Appointment Books, 1948-1955 (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Records of the Patent and Trademark Office (*Fonds*)
 Patent Application Files, 1837-1918 (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Advertising and publicity materials (*Series*)
U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Courts-Martial files [including war crimes trials], single number series (*Series*)
National Archives of Australia

Court-Martial of 3490 Corporal R.C. Taplin, 1st Battalion, Australian Infantry Forces (*File*)
National Archives of Australia

Papers of Edward Koiki Mabo (*Fonds*)
National Library of Australia

Châtelet de Paris (*Fonds*)
 Parc civil (*Sub-fonds*)
 Actes faits en l'hôtel du lieutenant civil (*Series*)
 Suppliques au lieutenant civil (*Sub-series*)
 Demandes de création de curateur à succession, vu la renonciation des
 héritiers à celle-ci (*File*)
 Succession Guérin (*Item*)
(France, Centre historique des Archives nationales)

“Affari risoluti” (*Series*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze
Note: *Formal title*

“Filza 1” (*File*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze
Note: *Formal title for a file of the series “Affari risoluti” named above, according to the multilevel description rules*

Materiali di studio sulla politica estera italiana durante la prima guerra mondiale: documenti diplomatici dall'archivio di Carlo a Prato (*File*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana
Note: *Supplied title*

Góes Monteiro (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.1.3 Idő(kör)

Cél:

A leírási egység időkörének meghatározása.

Szabály:

A leírási egység és a leírási szint függvényében az alábbi időköröknek legalább az egyikét adjuk meg:

A levéltári anyag felhalmozásának időköre a működés vagy ügyvitel során.

A levéltári anyag keletkezésének időköre. Beletartoznak a másolatok, kiadások, verziók és csatolmányok keletkezési dátumai, vagy az anyag felhalmozása előtt keletkezett iratok keletkezési dátumai is.

Tüntessük fel a megadott időkörök típusát. A nemzeti szabványok függvényében további időpontok is megadhatók.⁸

Megadható egyetlen időpont, de időintervallum is. Az időintervallumnak lezártnak kell lennie, kivéve, ha a leírási egység (vagy annak egy része) még ügyviteli használatban van.

Példa:

⁸ A dátumoknál ajánlatos az ISO 8601: 1988 *Data elements and interchange formats – Information interchange – Representation of dates and times* [MSZ ISO 8601:2003. Adatelemek és adatcsere-formátumok. Információcsere. A dátumok és az időpontok ábrázolása.] szabvány formátumainak követése.

1843–1945 (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

[c.1971]-1996 (*Fonds*)
Canada, York University Archives

1976-1989 (*Fonds*)
Canada, York University Archives

1980 (*Item*)
Canada, York University Archives

1852 March 23 (*Item*)
U.S., Minnesota Historical Society

1860-1865 (dates of creation of the material) (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration
Note: Example taken from a series entitled “Mathew Brady Photographs of Civil War-Era Personalities and Scenes.” While the photographs were taken between 1860 and 1865, it was not until 1921 that the Office of the Chief Signal Officer secured custody of the collection. The 1921 date has been used to establish the date of accumulation for this series of records.

1833-1998 (bulk 1833-1874) (*Fonds*)
U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

1943, 1959-1992 (predominant 1972-1992) (*Fonds*)
National Library of Australia

1790-An VIII (*All levels of description from fonds to file*)
Direction des archives de France

1907-1949 (*All levels of description from fonds to file*)
Direction des archives de France

1923-1932, 1936-1945 (manque 1933 à 1935) (*All levels of description from fonds to file*)
Direction des archives de France

1120, 1640-1780 (*File*)
Direction des archives de France
Note: An item of 1120 in a file of 1640 to 1780.

1120 [copie XVIIIe] (*Item*)
Direction des archives de France
Note: Transcript of a XVIIIth. century deed of 1120

Fine anni '30-primi anni '40 (*File*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana
Note: Dates of accumulation for a file

Gli originali dei documenti in copia sono datati ago. 1914 - feb. 1919 (con prevalenza di documenti del 1914-1915) (*Sub-file*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana
Note: Dates of the original documents comprised in the subfile of the file, whose accumulation dates are indicated above.

sec. XIII -1777, con copie di documenti dal 1185 (*Fonds*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze
Note: Dates for a fonds containing some XIII century documents which are copies of more ancient records.

1904-1960 (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.1.4 Leírás szintje

Cél:

A leírási egység rendszerbeli szintjének meghatározása.

Szabály:

Határozzuk meg a leírás szintjét.

Példa:

fond

állag

sorozat

tétel

ügyirat

iratdarab

3.1.5 Terjedelem, adathordozók

Cél:

A leírási egység

a) fizikai vagy logikai terjedelmének, valamint

b) adathordozóinak megadása.

Szabály:

Adjuk meg a fizikai vagy logikai egységek mennyiségi adatait arab számokkal és a mértékegység feltüntetésével. Nevezzük meg az anyagban található specifikus adathordozókat.

Avagy megadhatjuk a levéltári anyag terjedelmét az általa elfoglalt raktári hely mennyisége szerint (iratfolyóméter, köbméter, stb.) Ha a terjedelmet iratfolyóméterben adjuk meg, de további információkat is meg akarunk adni, ez utóbbiakat tegyük zárójelek közé.

Példa:

3 doboz (0,36 ifm) (*Fond*)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

13 containers of graphic material and textual records (*Series*)

Canada, York University Archives

103.5 cubic feet (98 boxes) (*Fonds*)

U.S., Minnesota Historical Society

1 folder, containing 38 items (*File*)

U.S., Minnesota Historical Society

5 folders and 2 audio cassettes (*Fonds*)

U.S., Minnesota Historical Society

143 rolls of microfilm, 35mm (*Series*)

U.S. National Archives & Records Administration

27 data processing files on magnetic tape (*Series*)

U.S. National Archives & Records Administration

130 items (0.5 linear ft.) (*Fonds*)

U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

2.7metres (19 boxes + 1 oversized item) (*Fonds*)
National Library of Australia

30 m.l. (*All levels of description until sub-series*)
Direction des archives de France

60 fascicoli (*Sub-fonds*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

1346 filze e registri (*Fonds*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

Documentos textuais: 2,21 m (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

Opcionálisan, ha az anyag (vagy annak egy része) még ügyviteli használatban van, külön megadhatjuk a már őrizetben lévő levéltári anyag terjedelmét, megjelölhetjük a felmérés időpontját.

Példa:

128 photographs (at 6 Feb. 1990) **In custody:** 58 photographs

3.2 KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

[Az adatcsoporthoz tartozó egyes információk – például az iratképzők neve, szervtörténet/életrajz – kapcsolódó azonosító leírásokba kerülhetnek, l. B14.)

3.2.1 Az iratképző(k) neve

Cél:

A leírási egység iratképzőjének, iratképzőinek megnevezése.

Szabály:

Nevezzük meg a leírási egységet létrehozó vagy azt felhalmozó és megőrző személyeket, szervezeteket. A nevet a nemzeti vagy nemzetközi szabályoknak és szokásoknak megfelelően rögzítsük, az ISAAR(CPF) szabványban leírt elvek szerint.

Példa:

Budapesti 143/b. sz. (Magyar Nemzeti Múzeum) Igazolóbizottság (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Lucas, Helen (1931-) (*Fonds*)
Canada, York University Archives

Great Northern Railway Company (U.S.) (*Fonds*)
U.S., Minnesota Historical Society

Minnesota. Attorney General. Charities Division (*Sub-fonds*)
U.S., Minnesota Historical Society

Department of the Treasury (*Fonds*)
U.S. National Archives & Records Administration

Johnson, Lyndon B. (Lyndon Baines) (*Fonds*)
U.S. National Archives & Records Administration

Ballard, Rice C. (Rice Carter) d. 1860. *(Fonds)*
U.S., *University of North Carolina at Chapel Hill*

Mabo, Edward Koiki (1936-1992) *(Fonds)*
National Library of Australia

Conseil national de la Résistance (1943-1944) *(Fonds)*
France, Centre historique des Archives nationales

Châtelet de Paris, Chambre de police *(Sub-fonds)*
France, Centre historique des Archives nationales

Gaetano Salvemini *(Fonds)*
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Segreteria di Stato (Granducato di Toscana, 1737-1808) *(Fonds)*
Italy, Archivio di Stato di Firenze

MONTEIRO, Pedro Aurélio de Góes *(Fonds)*
Brazil, Arquivo Nacional

3.2.2 Szervtörténet/Életrajz

Cél:

Az iratképzőre vonatkozó szervtörténeti, illetve életrajzi adatok megadása, amelyek segítenek a leírási egység kontextusba helyezésében.

Szabály:

Tömören foglaljuk össze az adott szervezet vagy szervezetek keletkezésére, működésére, tevékenységére és változásaira, illetve az adott személy vagy személyek életére és tevékenységére vonatkozó lényeges információkat, utalva a kiegészítő információkat tartalmazó nyomtatott forrásokra is.

Az ISAAR(CPF) szabvány egyes elemeinek tartalmát is beemelhetjük ebbe a leírási elembe.

Személyeknél, családoknál tüntessük fel a teljes nevet, a címeket, a születési és halálozási időket és helyeket, a hivatalokat, foglalkozásokat, tevékenységeket, a lakhelyeket, az eredeti neveket és a névváltozatokat is.

Példa:

Helen Lucas, Canadian artist, was born in 1931 in Weyburn, Saskatchewan, studied at the Ontario College of Art (Toronto) from 1950-1954 and was Drawing and Painting Master at Sheridan College (Oakville, Ont.) from 1973-1979. She has exhibited her art works widely in Canadian cities. She works from her Gallery in King City. In 1991 York University awarded her a Doctor of Letters (Honoris Causa). *(Fonds)*
Canada, York University Archives

Dwight P. Griswold was born in Harrison, Nebraska in 1893. He served in the Nebraska legislature during the 1920s and was governor of Nebraska from 1941 to 1947. He served as chief of the American Mission for Aid to Greece (AMAG) from June 14, 1947 to September 15, 1948. *(Fonds)*
U.S. National Archives & Records Administration

Chang and Eng Bunker, the original Siamese twins, married sisters Sarah and Adelaide Yates in 1843 and established homes and families in Wilkes County and later Surry County, N.C. *(Fonds)*
U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Louis Hémon est un écrivain français né à Brest en 1880 et mort à Chapleau (Canada, Ontario) en 1913. Après des études de droit à la Sorbonne, il vécut huit ans en Angleterre, puis s'établit au Canada en 1911, vivant à Montréal et dans une ferme à Péribonka (Lac Saint-Jean). Pendant sa courte carrière, il rédigea

plusieurs livres et articles dont le plus célèbre est Maria Chapdelaine : récit du Canada français, publié en 1916. (Fonds)
Direction des archives de France

Jean-François Bournel (1740-1806), homme de loi à Rethel, député des Ardennes à la Législative, nommé en 1800 commissaire près le tribunal civil de sa ville, puis procureur impérial. (Fonds)
France, Centre historique des Archives nationales

Gaetano Salvemini nacque a Molfetta l'8 settembre 1873. Compiuti gli studi ginnasiali e liceali in seminario, per la mancanza di mezzi economici della famiglia, nel 1890 vinse una borsa di studio presso l'Istituto di studi superiori pratici e di perfezionamento di Firenze dove si laureò con una tesi su *La dignità cavalleresca nel Comune di Firenze*. L'intensa produzione scientifica gli valse, nel 1901, il conseguimento della cattedra di storia medievale e moderna all'Università di Messina. Il forte impegno politico all'interno del Partito socialista, si espresse nella collaborazione alla stampa socialista ("Critica sociale" e "Avanti!"). Nel 1908 nel terremoto che distrusse la città di Messina, perse la moglie, i cinque figli ed una sorella ed egli stesso si salvò per puro caso. Frattanto l'approfondirsi delle divergenze con i gruppi dirigenti del Partito socialista lo andavano allontanando dallo stesso partito, da cui uscì nel 1910 da posizioni democratico-radicali, per fondare il settimanale "L'Unità". Lasciata, a seguito del terremoto, l'Università di Messina insegnò prima a Pisa, per approdare poi alla cattedra di storia moderna dell'Istituto di studi superiori di Firenze. Allo scoppio della guerra mondiale si schierò a fianco dell'interventismo democratico. Nel 1925 dette vita al primo giornale clandestino antifascista: il "Non Mollare", esperienza che si chiuse con la scoperta e l'arresto dei promotori del giornale, fra i quali lo stesso Salvemini. Rimesso in libertà provvisoria, decise di espatriare clandestinamente. Nel 1934 conseguì la cattedra di storia della civiltà italiana, istituita in memoria di Lauro De Bosis, presso l'Harvard University di Cambridge (Mass). Nel 1947 rimise piede per la prima volta in Italia dopo venti anni d'esilio, per tornarvi poi stabilmente nel 1949. Si spense il 6 settembre 1957. (Fonds)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Pedro Aurélio de Góes Monteiro nasceu em Alagoas em 1889 e faleceu no Rio de Janeiro em 1956. Ingressou na Escola Militar em 1904. Foi nomeado chefe do estado-maior do destacamento em combate em Formiga, no Paraná, e designado para combater a Coluna Prestes. Chefe de gabinete do diretor de Aviação Militar (1927), assumiu a tarefa de organização da Aviação. Participou do movimento revolucionário de 1930 como chefe do estado-maior. Promovido a general de brigada em 1931, foi ministro da Guerra (1934-1935), inspetor das regiões militares do norte (1936) e chefe do Estado-Maior do Exército (1936-1939). Em 1945 assumiu o comando-em-chefe das Forças de Terra, Mar e Ar e, ao lado de outros generais, depôs o presidente Vargas. Com a volta de Getúlio Vargas à Presidência da República, assumiu a chefia geral do Estado-Maior das Forças Armadas (1951-1952). Escreveu *Operações do Destacamento Mariante no Paraná Ocidental e A Revolução de 30 e a finalidade política do Exército*. (Fonds)
Brazil, Arquivo Nacional

Szervezeteknél tüntessük fel a hivatalos névalakot és a névváltoztatokat, a jogelődök és jogutódok neveit, a létrehozás és a megszüntetés dátumát, valamint a feladatokat, funkciókat és a szervezeti hierarchiát.

Példa:

Az 1945. január 20-án aláírt fegyverszünet rendelkezései alapján az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. január 25-i rendeletével (81/1945. M. E. rendelet) adott utasítást népbíróságok létrehozására. A Budapesti Népbíróság felállításáról 1945. január 27-én döntött a Budapesti Nemzeti Bizottság, s a bíróság 1945. február 3-án kezdte meg működését. 1948-tól sorban megszüntették a vidéki népbíróságokat, s a balassagyarmati, egri, székesfehérvári és szolnoki népbíróságok folyamatban lévő ügyeit a Budapesti Népbíróság vette át. A Budapesti Népbíróság 1950. január 1-jével szűnt meg (4281/1949. M. T. rendelet), a még el nem intézett ügyeit a Budapesti Büntetőtörvényszék vette át. A Budapesti Népbíróság mellett a vádhatósági funkciót a Budapesti Népügyészség látta el, a fellebbezett ügyekben a Népbíróságok Országos Tanácsa járt el. A népbíróság feletti felügyeletet az Igazságügyminisztérium Népbírósági Osztálya látta el. A népbíróság hatáskörébe a háborús és népellenes bűncselekmények tartoztak, valamint az azokkal kapcsolatban elkövetett köztörvényes bűncselekmények; ide utalták a még 1919-ben és az azt követő években elkövetett bűncselekményeket is. A népbíróság hatásköre kiterjedt a fegyveres erők (honvédség, csendőrség, rendőrség) tagjaira is. (81/1945. M. E., 1440/1945. M. E. rendeletek, 1945:VII. törvény).

Később a népbíróóság hatáskörébe kerültek a demokratikus államrend elleni, illetve a köztársaság megdöntésére irányuló bűncselekmények is (1946:VII. törvény).

Igazolási ügyekben az igazolóbizottság döntése ellen a népbíróósághoz lehetett fellebbezni (igazolásfellebbezés).

A népbíróósági ítélezés tanácsokban történt, a tanácsvezető bíró szakképzett jogász volt, a tanácsok laikus népbíráit a pártok delegálták. *(Fond)*

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

A143/b. számú, a Budapesti Nemzeti Bizottság által a Magyar Nemzeti Múzeumhoz kiküldött igazolóbizottság különleges néphatalmi szervként 1945 április 12-én alakult meg, és 1946. április 24-ig működött. A 15/1945. M.E. rendelet értelmében, a Magyar Nemzeti Múzeum kötelékébe tartozó intézmények, valamint a Gróf Teleki Pál Tudományos Intézet, és a Bárány Eötvös József-Collegium alkalmazottainak igazolását végezte. *(Fond)*

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Northwest Airlines was incorporated in 1926 as Northwest Airways. The company began service on October 1, 1926, as an air mail carrier between the Twin Cities and Chicago. Passenger service was inaugurated in July 1927. Northwest expanded its service through the Dakotas and Montana to Spokane and Seattle in 1928-1933. The company was reincorporated as Northwest Airlines, Inc. in 1934. *(Fonds)*

U.S., Minnesota Historical Society

Torres Strait Islander human rights and indigenous lands rights activist. Principal plaintiff in the landmark High Court of Australia native title case, *Mabo and Others versus State of Queensland and the Commonwealth*, 1982-1992. *(Fonds)*

National Library of Australia

La société ardoisière de l'Anjou a été constituée le 16 juillet 1894 par quatre actionnaires dans le but d'acquérir et d'exploiter plusieurs carrières en Maine-et-Loire (Trelazé et Noyant-la-Gravoyère) et dans la Mayenne. L'acquisition des ardoisières de Renazé s'est étalée sur quatre ans : propriétaire de la carrière d'Ensuzières et actionnaire majoritaire de la société de Laubinière (1894) ; propriétaire des ardoisières de la Touche et du Fresne (1895) ; propriétaire de Laubinière (1897). Victime de la concurrence espagnole vers 1960, la société ardoisière de l'Anjou a fermé son dernier puits à Renazé le 31 décembre 1975. *(Fonds)*

France, Centre historique des Archives nationales

Le HFD [haut fonctionnaire de la défense] est installé depuis 1963 auprès du cabinet du ministre. Sa création faisait suite à l'ordonnance du 7 janvier 1959 portant organisation générale de la défense et au décret du 22 janvier de la même année, relatif aux attributions des ministres en la matière. Un décret postérieur du 13 janvier 1965 précisa l'organisation de la défense civile. C'est un arrêté du 3 août 1974 qui fixa dans le détail les attributions du haut fonctionnaire de défense (HFD) auprès du ministère de l'Intérieur. Il convient de préciser que les services de ce haut fonctionnaire englobèrent de 1975 à 1985 une sous-direction de la défense civile et des affaires militaires. En 1988, le service fut divisé en trois bureaux : le bureau de la protection des populations, le bureau de l'organisation, le bureau des plans de défense. *(Fonds)*

France, Centre historique des Archives nationales

3.2.3 A megőrzés története

Cél:

A leírási egység történetére vonatkozó mindazon információk megadása, amelyek az azonosítás, a hitelesség vagy az értelmezés szempontjából fontosak lehetnek.

Szabály:

Tüntessük fel a leírási egységet érintő tulajdoni változásokat, a megőrzésért és kezelésért felelős személyek/szervezetek változásait, valamint mindazokat a mozzanatokot, így a rendezési, segédletkészítési munkálatokat, migrálásokat, a levéltári anyag más célú felhasználását, amelyek kihatottak a leírási egység mai állapotára és rendezettségére. Ahol lehet, mindig adjunk meg dátumokat, amennyiben

megállapíthatóak. Azt is tüntessük fel, ha a megőrzés történetéről nem maradtak fenn adatok.

Opcionálisan, ha a leírási egységet közvetlenül az iratképzőtől vettük át, hagyjuk el a megőrzés történetét, és a fenti információkat a **gyarapodásnál (3.2.4)** adjuk meg.

Példa:

A Budapesti Népbíróság büntetőperes iratanyaga teljesen, vagy legalábbis nagy részben államvédelmi-belügyi kezelésbe került, feltételezhetően az 1950-es évek elején. Innét folyamatosan kerültek vissza az ügyiratok a Fővárosi Bíróság irattárába (az 1950-es, 1960-as évekből is már vannak adatainak, részletes listákkal rendelkezünk 1977-ből, 1980-ból, 1984-ből, 1989-ből és 1990-ből). Az iratanyag nem teljes; nem zárható ki, hogy a rendszerváltás környékén egyes ügyiratok az iratmegsemmisítések során elpusztultak, de az sem, hogy vannak még népbírószági akták a nemzetbiztonsági szolgálatoknál. A volt állambiztonsági iratanyag őrzésére és feldolgozására 1997-ben létrehozták a Történeti Hivatalt (ma Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára), az egykori állambiztonsági iratanyaggal oda is kerültek népbírószági akták. Az államvédelemnél az aktákat („V”, azaz vizsgálati) dossziékként kezelték, ennek során a nagyobb aktákból több dossziét alakítottak ki; előfordult, hogy egyes periratok egységét megbontották, a peranyag egy részét – az államvédelmi munka függvényében – más dossziékba rakták át. A Belügyminisztériumban az 1960-as években a náluk lévő ügyiratok jelentős részét rendezték saját szempontjaik szerint.

A levéltárban a mikrofilmzési előkészületek során a teljes állagot darabszinten rendezték. *(állag)*

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Letters written by Herbert Whittaker and mailed to Sydney Johnson remained in the custody of Johnson until his death when they were returned/bequeathed to Whittaker and now constitute part of his fonds.

(Fonds)

Canada, York University Archives

This series was consolidated from a number of partially organized and miscellaneous files transferred to the State Archives in 1979. *(Series)*

U.S., Minnesota Historical Society

This material was located in a garage and sent to the National Archives and Records Administration as alienated Federal records. *(Series)*

U.S. National Archives & Records Administration

The papers were purchased by the National Library of Australia in March 1995 from Eddie Mabo's widow, Bonita Mabo. Before the papers were transferred to the Library in December 1994 they had been stored at the Mabo Family home in Townsville.

When the Library took delivery of the Mabo Papers, they consisted of a mixture of labeled files and loose papers. Files created and identified by Mabo have been retained and located in their appropriate series. In some cases, where papers were clearly misfiled, file contents were rearranged by Library staff in consultation with members of the Mabo family. Loose papers have been arranged into series in thematic and chronological order by Library staff. Users can identify files created by Mabo as these have been kept in their original folders and stored in the Library's numbered acid-free folders.

Included in the Mabo Papers were a number of audio tapes of oral history interviews conducted with Mabo by Professor Noel Loos of James Cook University. These tapes have been added to the Library's Oral History collection. *(Fonds)*

National Library of Australia

Les fonds des archives de cour tirent leur lointaine origine du trésor des chartes, conservé au château de Chambéry. Dès le XIVe siècle, semble-t-il, ils se différencient des archives comptables. A l'époque d'Amédée VIII, au siècle suivant, le trésor des chartes, placé sous la responsabilité d'un archiviste propre, dit clavaire, forme un dépôt distinct de celui de la chambre des comptes. En 1539 les documents les plus précieux sont soustraits à l'occupation française et transférés à Verceil et à Nice. Dix ans plus tard les archives concernant le Piémont quittent Chambéry pour Turin....Au début du XVIIe siècle il existait à Turin deux dépôts : celui du château et les archives camérales ou de la chambre des comptes...De 1713 à 1719 ces fonds firent l'objet d'un classement général et, sous l'énergique impulsion de Victor-Amédée II, soixante-quinze inventaires en furent rédigés de 1710 à 1720... *(Fonds)*

France, archives départementales de la Savoie

L'Archivio della Segreteria di Stato costituiva la prosecuzione di quello cosiddetto del Consiglio di

reggenza ed ambedue erano sottoposti alla vigilanza del Direttore della Segreteria di Stato. Nel 1808, con l'annessione della Toscana all'Impero francese, i due archivi confluirono nella Conservazione generale degli archivi ed ivi rimasero fino al 1814 quando, con la Restaurazione, fu ripristinata la Segreteria di Stato, che ritirò dalla Conservazione generale il solo Archivio della Segreteria di Stato dal 1765-1808, mentre l'Archivio del Consiglio di reggenza confluì nella nuova concentrazione archivistica allora costituita e posta sotto il controllo dell'Avvocato Regio, denominata Archivi riuniti a quelli delle Regie Rendite, dove fu ordinato ed inventariato. Negli anni successivi anche l'Archivio della Segreteria di Stato (1765-1808) passò agli Archivi riuniti a quelli delle Regie Rendite, per poi confluire, nel 1846 assieme all'Archivio del Consiglio di Reggenza, nell'Archivio delle Riformazioni. (*Fonds*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

Recebendo originalmente o código AP 51, os documentos foram identificados preliminarmente no início da década de 1980, tendo resultado desse trabalho uma relação de documentos por caixas e dentro destas por número de documento, seguindo como critério a guarda física do acervo e, provavelmente, a ordem original de entrada dos documentos na Instituição, sem agrupá-los por assunto, cronologia ou espécie. Essa relação permaneceu em vigor até julho de 1996, quando foi iniciado o arranjo deste fundo. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.2.4 Levéltárba kerülés/Gyarapodás

Cél:

A gyarapodás körülményeinek feljegyzése.

Szabály:

Tüntessük fel a forrást, ahonnan a leírási egység a levéltárba került, valamint a gyarapodás dátumát és módját is, amennyiben ezek az információk nem bizalmasak. Ha a forrás ismeretlen, ezt tüntessük fel. *Opcionálisan* a gyarapodási számot, kódot is feltüntethetjük.

Példa:

Több részletben, 1975-1990 között adta át a Fővárosi Bíróság, illetve a Belügyminisztérium Központi Irattára (egyes ügyiratok később is kerültek a levéltárba, a Fővárosi Bíróságtól, a Belügyminisztériumtól vagy más jogszolgáltatási szervektől). (*Allag*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Accession# 1994-040 donated by Helen Lucas in 1994. Accession #1998-034 donated by Helen Lucas in October 1998. (*Fonds*)
Canada, York University Archives

Gift of Herbert Whittaker on 22 April 1994. (*Fonds*)
Canada, York University Archives

Gift of Edna W. Phelps, 1971 October 29 (*Fonds*)
U.S., The University of California, Irvine

Purchased from Anne Vaughan in November 1996 (Acc. 96176) (*Fonds*)
U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Attorney-General's Department (*Series*)
National Archives of Australia

Don de la Société ardoisière de l'Anjou (exploitation de Renazé) aux Archives départementales de la Mayenne, 1969 (*Fonds*)
France, archives départementales de la Mayenne

Ces documents, provenant de l'ingénieur M. Law, ont été versés par le bureau départemental des travaux publics en 1921 (*Sub-fonds*)
France, archives départementales de Paris

Achat en 1936 par vente judiciaire au château des Bretonnières en Erbrée (*Fonds*)

France, archives départementales d'Ille-et-Vilaine

Déposées le 22 septembre 1986 par Maître Monneret, syndic de la liquidation (*Fonds*)

France, archives départementales du Jura

L'Archivio della Segreteria di stato pervenne all'Archivio Centrale dello Stato in Firenze, all'atto della sua fondazione (1852) insieme con il resto degli archivi già appartenuti alle Riformagioni. (*Fonds*)

Italy, Archivio di Stato di Firenze

Doado por Conceição Saint-Pastous de Góes Monteiro, viúva do titular, em 7 de maio de 1979. (*Fonds*)

Brazil, Arquivo Nacional

3.3 A TARTALOMRA ÉS A SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.1 Tárgy és tartalom

Cél:

Olyan adatok szolgáltatása a felhasználók részére, amelyek alapján eldönthetik, mennyire releváns számukra a leírási egység.

Szabály:

Ismertessük a leírási egység tárgyát, tartalmát (például időintervallumok, helyszínek, tárgykörök, irattípusok, stb. szerint), a leírás szintjének megfelelően.

Példa:

Az állagban a levéltár által készített városfotók találhatók. A levéltár abból a megfontolásból kezdte meg a tervszerű városfotózást, mivel a főváros arculata, épületei gyors változásának képi dokumentálását, az eltűnő utcaképek, épületek megörökítését tervszerűen egyetlen más intézmény, közgyűjtemény sem tekinti feladatának. Több szempont alapján történt a témák kiválasztása: nemcsak Budapest városképe, de politikai és kulturális élete is szerepet játszott ebben. Elsősorban a főváros egyes kerületeinek köz- és magánépületeit igyekeztünk megörökíteni: lakóházak, gyárak és vásárcsarnokok, iskolák, kórházak, piacok stb. A kulturális élet főbb színterei – múzeumok, színházak, mozik – mellett a közhivatalok jellegzetes épületeiről, egyházi épületekről, továbbá kirakatokról, reklámokról, graffitikról és köztéri szobrokról készült fotók is szerepelnek a gyűjteményben.

Az eseményfotók körébe tartozik pl. az 1994-es ünnepi könyvhét megnyitója, a felújított Millenniumi Földalatti átadó ünnepsége, Antall József néhai miniszterelnök temetése. Sorozatok örökítik meg többek között a középső-ferencvárosi épület- és közterület-rehabilitáció mozzanatait, több budapesti általános- és középiskolát, az egykori Csepel Művek üzemait és a lágmányosi Infopark egyetemi épületeinek születését.

(Állag)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

The fonds consists of correspondence, scrapbooks, photographs, "The Diary Series" (1971-1978); Relationship Drawings (1978-1981) (both of which includes 246 charcoal drawings, 40 sketches, 34 drawings, 5 etchings, 47 lithographs, 3 framed serigraphs, 1 sketchbook, and 1 pastel on paper); preliminary drawings for Angelica (1973) and Genesis; twelve original collage drawings for the book co-authored by Lucas and Margaret Laurence entitled The Christmas Story (1981) complemented with letters from Laurence while they were collaborating on the book; original prints (1970s); a sketchbook (1971); and Drawing Dedicated to my Daughter. Lucas provides an accompanying narrative to many of the drawings, giving context for the works and an account of their evolution between 1971 and 1979. The initial sketchbook pages are also included, portraying intimate personal images which she likens to "finding the achievement of my own voice." (*Fonds*)

Canada, York University Archives

This series contains maps and charts that relate, primarily, to the states in insurrection. The records show topography, roads, railroads, locations of cities and towns, coastal areas and shorelines, lines of defense, approaches to forts, positions of water craft, and operations during William Tecumseh Sherman and the Union Army's advances upon Atlanta and upon Vicksburg. (*Series*)

On November 25, 1963, President Johnson attended funeral services for President John F. Kennedy at St. Matthew's Cathedral. Although the Diary does not contain any details about the funeral, it does note that he returned to the Executive Office Building at 3:36 p.m. Later in the afternoon he received foreign dignitaries at the State Department, met with Prime Minister Hayato Ikeda of Japan, met with President Charles de Gaulle of France, and met with Prime Minister Lester Pearson of Canada. In the evening Johnson attended a meeting for state governors before meeting with his economic advisors. *(Item)*

U.S. National Archives & Records Administration

Correspondence, bills, and receipts, including slave bills of sale, of Siamese twins Chang and Eng Bunker relating to their North Carolina property, planting interests, family matters, and arrangement for exhibition tours. Also included are an account book, 1833-1839, showing income from public appearances and itinerary; clippings; photographs; articles about the twins by Worth B. Daniels and Jonathan Daniels and related materials; and "Joined at Birth," a 1998 videotape about the twins that was made by Advance Medical Productions of Chapel Hill, N.C., for the Discovery Channel. *(Fonds)*

U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Case contending that the Minnesota Comprehensive Health Care Act of 1976 is pre-empted by the Employees Retirement Income Securities Act. *(File)*

U.S., Minnesota Historical Society

The papers document many of Eddie Mabo's activities, especially during the years 1972-1992. These include his involvement in a number of family-based business and employment-creation ventures; his establishment of the Black Community School in Townsville, the first institution of its kind in Australia; his interest and involvement in indigenous arts; his involvement in a number of indigenous health, housing and education related boards, associations and committees; and his support for Torres Strait Islander independence and self-determination. The papers include material on the landmark land claim case, a number of personal documents, job applications and some song lyrics. In the later years of his life, Mabo kept diaries; some of these (1976, 1985-1992) are preserved in the Mabo Papers. *(Fonds)*

National Library of Australia

Ce fonds unique en Mayenne est susceptible d'intéresser tout à la fois l'histoire sociale, économique et industrielle du département. Il contient des documents très divers, des pièces comptables, de la correspondance, des plans, des papiers relatifs aux grèves, à la sécurité dans les mines, au groupement économique d'achat, à la Société de secours, etc. A titre d'exemple, la longue série constituée par les comptes rendus hebdomadaires de l'ingénieur relatifs à la marche de l'entreprise (1910-1930) constitue une source exceptionnelle puisqu'il s'agit d'un véritable "journal de bord" de l'exploitation. *(Fonds)*

France, Archives départementales de la Mayenne

Ces dossiers comprennent les projets d'ordre du jour ainsi que les projets de textes devant être délibérés en Conseil des ministres, transmis au secrétaire général de la Présidence par le secrétariat général du Gouvernement, et les fiches relatives aux mesures individuelles. *(Series)*

France, Centre historique des Archives nationales

De juin 1818 à 1928, l'acte d'engagement volontaire enregistre les nom, prénom, âge, profession, domicile, date et lieu de naissance, et signalement du volontaire (taille, cheveux, sourcils, yeux, front, nez, bouche, menton, visage, signes particuliers), les noms, prénoms et domicile des parents. *(Series)*

France, archives communales de Nantes

Ces « Etats des arrêts du Conseil et arrêts en commandement » sont des inventaires qui répertorient : 1°) les arrêts simples rendus par le Conseil privé, avec la date de l'arrêt, le numéro d'ordre de la minute, les noms du rapporteur et de la partie qui a demandé une expédition ; 2°) les arrêts en commandement, avec la date, le numéro d'ordre et le destinataire de l'arrêt, et éventuellement le nom du secrétaire d'Etat chargé de conserver la minute originale de l'arrêt. *(Series)*

France, Centre historique des Archives nationales

A signaler un plan en couleur du chemin d'Evry et chemin de Paris à Villeroy et Orangis. *(Item)*

France, archives départementales de l'Essonne

Il fondo raccoglie gli affari istruiti dalla Segreteria di Stato e risolti, fino alla riforma dei Consigli del 1789, nel Consiglio di Stato, successivamente, nel Consiglio di Stato, finanze e guerra oppure risolti

direttamente dal Granduca nel suo Gabinetto. Ad essi fanno seguito le filze di affari e i protocolli del Commissario imperiale e dell'Amministratore generale della Toscana che ressero l'ex Granducato fra il 1807 e il 1808, prima della diretta annessione all'Impero francese. Il fondo conserva anche i cosiddetti "Affari di sanità", riuniti a quelli della Segreteria di Stato per decreto dell'Amministratore generale della Toscana nel 1808. (*Fonds*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

I documenti sono trascritti da varie fonti e precisamente: a) dalle fotocopie delle carte a Prato; b) dagli appunti e riassunti di Gaetano Salvemini delle medesime carte; c) da *Die Internationalen Beziehungen im Zeitalter des Imperialismus. Das Jahr 1914 bis zum Kriegeausbruch*, herausgegeben von Otto Hoetzsch, Berlin, Verlag von Reimar Hobbing, 1931 (*Sub-file*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

O fundo é constituído de correspondência, discursos, relatórios, recortes de jornais e publicações, documentação referente às atividades do titular como militar, ministro da Guerra, do Superior Tribunal Militar e chefe do Estado-Maior das Forças Armadas, entre outros cargos, e à sua vida pessoal, abordando a Coluna Prestes, o Tenentismo, a Revolução de 1930 e o Estado Novo. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.3.2 Iratértékelés, selejtezés, tervezés

Cél:

A már megtörtént és a tervezett iratértékelésekre, selejtezésekre vonatkozó információk megadása.

Szabály:

Foglaljuk össze röviden a már megtörtént vagy tervezett iratértékelési, selejtezési munkákat, adjuk meg az iratpusztulásra vonatkozó információkat, különösen akkor, ha ezek befolyásolhatják a leírási egység értelmezését. Ha szükséges, adjuk meg a fentieket lehetővé tevő engedélyeket, jogszabályokat is.

Példa:

Az igazolóbizottság iratanyaga valószínűleg teljes egészében, selejtezetlenül maradt fenn. Teljes egészében maradandó értékű iratanyag. (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Criteria for file retention included the presence of attorney's handwritten notes, substantiating correspondence, depositions, and transcripts, which are seldom or never present in the supreme court's files. (*Series*)
U.S., Minnesota Historical Society

All files in this series are appraised as 'retain permanently' under disposal authorities RDS440/10.1; RDA458/8.1 and RDA1176/8.1 (*Series*)
National Archives of Australia

All the Mabo Papers that were transferred to the National Library have been preserved. (*Fonds*)
National Library of Australia

Les éliminations, pratiquées sur place avant le versement aux archives départementales, ont porté essentiellement sur des dossiers émanant de l'administration centrale ou rectorale : toutes les fonctions gestionnaires entièrement centralisées (carrière des personnels, notation administrative...) sont donc absentes du fonds. (*Fonds*)
France, archives départementales de la Marne

Les dossiers de libérations conditionnelles pour la période 1959-1970 (avec quelques reliquats antérieurs) représentaient un total de 290 articles. Le délai d'utilité administrative fixé à 25 ans étant passé, un échantillonnage a pu être effectué en septembre 1996 en fonction des critères suivants : conservation en totalité des dossiers de condamnés à des peines de réclusion criminelle de 5 ans et plus, conservation d'un dossier sur vingt prélevé au hasard pour les autres dossiers. (*Series*)

France, Service des archives du ministère de la Justice

Il materiale più antico dell'archivio della *Dogana di Firenze* fu sottoposto a successive ondate di scarti nel corso degli ultimi decenni del Settecento e nel terzo decennio dell'Ottocento. Il materiale ottocentesco fu a sua volta selezionato al momento della confluenza del fondo nell'Archivio Centrale di Stato di Firenze nel 1852. Descrizione del materiale scartato è contenuta nei relativi elenchi conservati nella serie degli inventari storici dell'Archivio di Stato di Firenze. (*Fonds*)

Italy, Archivio di Stato di Firenze

3.3.3 Jövőbeni gyarapodás

Cél:

Tájékoztatás az előrelátható gyarapodásokról.

Szabály:

Tüntessük fel, ha a leírási egység még gyarapodni fog; lehetőleg azt is tüntessük fel, hogy mikor, mennyivel, vagy hogy milyen gyakran várható gyarapodás.

Példa:

Iratgyarapodás nem várható. (*Fond*)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Further accruals are expected (*Fonds*)

Canada, York University Archives

The Attorney General's litigation files are received annually, ten years after the case is closed. Each transfer consists of approximately 50 cubic feet of records. (*Series*)

U.S., Minnesota Historical Society

Further accruals to this series are expected. (*Series*)

National Archives of Australia

It is understood that further Mabo papers are still in the possession of the Mabo Family and may be transferred to the Library in the future. (*Fonds*)

National Library of Australia

Pour la période 1790-1940, les archives sont provisoirement conservées à l'hôpital : délibérations de la commission administrative depuis 1807, registres d'entrée des malades et vieillards depuis 1841,... registres des décès (1850-1919), statistiques hospitalières (1895-1918), divers registres de comptabilité. (*Fonds*)

France, archives départementales d'Ille-et-Vilaine

Trascorsi quarant'anni, le cartelle della serie *Carteggio ordinario* vengono regolarmente versate di anno in anno nella sezione separata d'archivio. (*Fonds*)

Italy, Soprintendenza archivistica per la Toscana

3.3.4 A leírási egység szerkezete

Cél:

A leírási egység szerkezetére, rendezettségére vonatkozó információk megadása.

Szabály:

Írjuk le röviden a leírási egység belső szerkezetét, annak legfőbb jellemzőit. Adjuk meg azt is, hogy a levéltárban milyen rendezési munkákat végeztek az anyagon. Elektronikus iratoknál adjuk meg a rendszertervre vonatkozó információkat.

Avagy ezen információkat vagy azok egy részét, ha a nemzeti Szabályok és/vagy előírások így kívánják, a **tárgy és tartalom** leírásánál (3.3.1) adhatjuk meg.

Példa:

Középszinten rendezett. A fond az igazolási ügyek iratai, igazolóbizottsági jegyzőkönyvek, és ügyviteli iratok szerint tagolódik. Az ügyeket még az 1947-es átadás előtt, az eredeti számsorrend helyett, az igazolás alá vont személyek neve szerinti betűrendbe szedték. A jegyzőkönyvek és az ügyviteli iratok időrendben találhatók. (*Fond*)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

The original order of the fonds has been maintained and arranged into five series which reflect the major activities of the creator over the years. (*Fonds*)

Canada, York University Archives

Organized in 2 series: subject files (1913-1956, 42 cu. ft.) and crop reports and summaries (1932-1968, 1 cu. ft.). (*Sub-fonds*)

U.S., Minnesota Historical Society

Arranged in two alphabetical sequences, one for general subjects, and one, by creamery name, for creameries. (*Series*)

U.S., Minnesota Historical Society

Arranged chronologically by year, thereunder alphabetically by name or acronym of office, and thereunder chronologically (*Series*)

U.S. National Archives & Records Administration

The papers have been arranged into 17 series reflecting either the form of the record (eg: diaries) or the activities to which they relate (eg. Business ventures, Moomba Festival, etc). (*Fonds*)

National Library of Australia

Les papiers de famille ont été classés dans l'ordre de succession des familles qui ont été propriétaires de La Chapelle. Les papiers relatifs aux familles alliées à la famille de Moustier... ont été classés en dernier. A l'intérieur de chaque génération, on a classé ensemble les documents qui concernaient le chef de famille, son épouse et ses enfants... Pour chaque groupe familial... figurent en tête les documents relatifs aux événements familiaux, suivis des correspondances, des pièces concernant la gestion du patrimoine, les activités intellectuelles..., les activités politiques et sociales (*Fonds*)

France, archives départementales de la Seine-et-Marne

Il fondo, nella parte che riguarda specificatamente la documentazione prodotta dalla Segreteria di Stato, è strutturato nelle tre serie tipiche degli archivi delle segreterie e dei ministeri toscani: quella delle buste di affari risolti, quella dei registri dei protocolli delle risoluzioni e, infine, quella dei registri (o repertori) degli affari, che costituisce lo strumento di accesso alle altre due. Rimasto privo di strumenti di corredo e di numerazione unica, fino al suo trasferimento dagli Uffici all'attuale sede dell'Archivio di stato di Firenze (1989), è stato in quell'occasione inventariato e dotato di numerazione unica di corda da Orsola Campanile. (*Fonds*)

Italy, Archivio di Stato di Firenze

I documenti sono ordinati in unica serie cronologica (*Sub-file*)

Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Após a checagem dos documentos com a relação existente e a separação dos documentos por ano, foi possível a elaboração de um quadro de arranjo com diversas formas de seriação, tais como temática, estrutural e por espécie. (*Fonds*)

Brazil, Arquivo Nacional

3.4 A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.4.1 Jogi helyzet

Cél:

A leírási egység jogi helyzetére vonatkozó információk, a hozzáférést korlátozó vagy befolyásoló előírások megadása.

Szabály:

Ismertessük a leírási egység jogi helyzetét, valamint mindazon törvényeket, szerződéseket, előírásokat és irányelveket, amelyek befolyásolják a hozzáférést a leírási egységhez. Ha lehetséges, zárolt anyagnál tüntessük fel, mennyi ideig tart a zárolás és hogy mikor lesz feloldva.

Példa:

A kutatást a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezések korlátozzák. Az iratokból általában az érintettek születési ideje ismert, ettől számított 90 év, vagy amennyiben az érintett halálozási dátuma ismert, ettől számított 30 év elteltével, egyéb esetekben az irat keletkezésétől számított 60 év elteltével szabadon kutatható. Védett személyes adatot tartalmazó iratok tudományos célú kutatása az 1995:LXVI. törvény 24.

§-ában meghatározott eljárás szerint lehetséges. *(Fond)*

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Unrestricted access, including display rights and consultation rights *(Fonds)*

Canada, York University Archives

Patient records contain private data; records are closed for 50 years from date of creation. Researchers may apply to use these records in accordance with State Archives access statement. *(Series)*

U.S., Minnesota Historical Society

Material restricted by 5 USC 552 (b)(1) - National Security *(Series)*

U.S. National Archives & Records Administration

Material restricted by terms of donor's deed of gift *(Series)*

U.S. National Archives & Records Administration

Use of audio, video, or film materials may require production of viewing copy. *(Fonds)*

U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

All materials of living persons other than Louis D. Rubin, Jr., are closed to research until January 2018 (25 years) or until date of death of such persons, whichever occurs first, except with the written permission of the persons involved. This restriction chiefly affects materials in Series 1.1., 6.2., and 7.1.

LDR material is without restriction. *(Fonds)*

U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Access to the entire fonds is restricted until 2005. Series 3 (Business ventures) is closed until 31 December 2000. *(Fonds)*

National Library of Australia

As of November 1999, 1170 file items in this series have been access examined. 1150 files have been determined as being open access, 18 files determined as open with exemption and two files determined as closed access. Other files in the series have not yet been access examined. The controlling agency for this series is the Department of Defense, Central Office. *(Series)*

National Archives of Australia

Archives publiques communicables conformément à la loi n° 79-18 du 3 janvier 1979, article 7 (délai de soixante ans à compter de la date du document). Cependant, même pour les documents déjà communicables en application de la loi, le très mauvais état matériel des documents ne permet pas d'assurer leur libre consultation; pour cette raison et dans l'attente d'un microfilmage, il reste nécessaire de déposer une demande d'autorisation. *(Fonds, sub-fonds)*

Direction des archives de France

Correspondance familiale non communicable avant 2010. *(Fonds)*

Direction des archives de France

La majorité des documents contenus dans ce fonds est désormais librement consultable. Néanmoins, la communication de certains dossiers relatifs au personnel est soumise au délai de communication prévu

par l'article 7 de la loi n° 79-18 du 3 janvier 1979 (120 ans à compter de la date de naissance de l'intéressé, 150 ans à compter de la date de naissance pour les documents comportant des informations à caractère médical). *(Fonds)*
Direction des archives de France

Consultazione limitata e con autorizzazione del Comitato per la pubblicazione delle Opere di Salvemini
(Fonds)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Para sua preservação, o acervo foi microfilmado e o acesso só é concedido por meio desse suporte.
(Fonds)
Brazil, Arquivo Nacional

3.4.2 Reprodukciós korlátozások

Cél:

A leírási egység reprodukcióját érintő korlátozások megadása.

Szabály:

Ismertessük a kutatható leírási egység reprodukciójára vonatkozó korlátozásokat (például szerzői jog). Tüntessük fel azt is, ha a reprodukciós korlátozásokról nincs információnk. Ha a reprodukálás nincs korlátozva, azt nem kell külön feltüntetni.

Példa:

Másolható a kutatási szabályzat feltételei szerint. A képek bármilyen formában történő közzétételéhez a levéltár engedélye szükséges, egyedi megállapodásban rögzített közlési díj ellenében. *(Állag)*
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Copyright is retained by the artist *(Fonds)*
Canada, York University Archives

Quotation or publication, beyond the fair use provisions of the copyright law, from records less than 25 years old requires written permission. *(Fonds)*
U.S., Minnesota Historical Society

May not be reproduced without the written permission of MGM-Hearst Metrotone News. *(Item)*
U.S. National Archives & Records Administration

The donor has retained all proprietary rights and copyright in the published and unpublished writings of Rose Wilder Lane and Laura Ingalls Wilder. Those materials may be duplicated but may not be published without permission. *(Fonds)*
U.S. National Archives & Records Administration

La reproduction de documents appartenant à l'Etat et conservés aux Archives nationales donne lieu à la perception d'un droit de reproduction. *(Fonds)*
France, Centre historique des Archives nationales

La riproduzione della serie "registri degli affari" è consentita unicamente in fotocopia da microfilm esistente. *(Series)*
Italy, Archivio di Stato di Firenze

3.4.3 Nyelv, írásrendszer

Cél:

A leírási egységben használt nyelvek és írásrendszerek megadása.

Szabály:

Adjuk meg a leírási egységben használt nyelveket, írásrendszereket (ábécéket, stílusokat, rövidítés-rendszereket).

Opcionálisan a nyelvek és az írások ISO-kódjait is feltüntethetjük (ISO 639-1 és ISO 639-2: International Standards for Language Codes [MSZ 3400:2001 A nyelvek nevének háromjegyű betűkódjai], ISO 15924: International Standard for Names of Scripts).

Példa:

Kb. 80 százalékban magyar, 20 százalékban német nyelvű. (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

In Dakota, with partial English translation (*File*)
U.S., Minnesota Historical Society

Chinese (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

English (*File*)
National Archives of Australia

Latin. Ecriture insulaire (noter en particulier l'abréviation utilisée pour *per*) (*Item*)
Direction des archives de France

Scrittura notarile con molti prestiti dalla libreria. Numerose le legature soprattutto «sine virgula superius» come nella libreria. Ricchissimo il sistema abbreviativo che tipicizza la scrittura notarile, presenti le note tachigrafiche (*Item*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

Em português, contendo documentos em inglês, francês, espanhol e alguns cifrados. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.4.4 Fizikai jellemzők, technikai követelmények

Cél:

A leírási egység használatát befolyásoló fizikai jellemzők, technikai követelmények megadása.

Szabály:

Ismertessük a leírási egység használatát befolyásoló fizikai jellemzőket, például az iratvédelmi követelményeket. Adjuk meg a leírási egység használatának hardver- és szoftverkövetelményét.

Példa:

A negatív-kisfilmeket kemény, papíralapú dossziéban, celofánból készült hatos csíkokban tároljuk. A 2608 db digitális felvételt és másolatot 39 db CD lemezen tároljuk. Részben digitális kamerával készült felvételek [598 db], részben pedig fotónegatívok [2008 db] digitalizálásával készültek. (*Állag*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Videotapes are in 1/2 inch helical open reel-to-reel format. (*Sub-series*)
U.S., Minnesota Historical Society

Many of the prints show some fading and silvering. (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

At least six prints have their images obscured due to time and the unstable chemical conditions within the print paper. (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Sigillo fragile, escluso dalla riproduzione in attesa del restauro (*Item*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

3.4.5 Segédletek

Cél:

A leírási egységhez tartozó segédletek ismertetése.

Szabály:

Nyújtunk információkat az iratképző, illetve a levéltár által létrehozott, a leírási egység tartalmáról és kontextusáról tájékoztató segédletekről. Ha lehetséges, azt is tüntessük fel, hol és hogyan érhetők el.

Példa:

Az igazolóbizottsági ügyek egy korabeli, az igazolás alá vont személyek nevét, beosztását, a tárgyalás sorszáma, dátumát és eredményét feltüntető kimutatás révén gyorsan áttekinthetők. (*Fond*)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Contents list available (*Series*)

Canada, York University Archives

Transcript of original interview available (*Series*)

Canada, York University Archives

Series level descriptions available with associated box lists (*Fonds*)

Canada, York University Archives

An inventory that provides additional information about this collection is available in electronic form at <http://www.mnhs.org/library/findaids/00020.xml>. (*Fonds*)

U.S., Minnesota Historical Society

Geographic index (*Series*)

U.S. National Archives & Records Administration

A set of bound volumes contains caption lists for these negatives. (*Series*)

U.S. National Archives & Records Administration

Paper inventories for parts of this series are available upon request. As of November 1999, 1172 file item descriptions are available on the National Archives' RecordSearch database. (*Series*)

National Archives of Australia

A 31 page published finding aid is available. This finding aid is also available on the Web at <http://www.nla.gov.au/ms/findaids/8822.html> (*Fonds*)

National Library of Australia

Répertoire numérique du fonds 234 J. Société ardoisière de l'Anjou. Exploitation de Renazé/Isabelle LAS. - (Archives du pays bleu/Archives départementales de la Mayenne). - Laval : Archives départementales de la Mayenne, 1922. Comprend notamment un glossaire des termes techniques de l'industrie ardoisière. (*Fonds*)

France, archives départementales de la Mayenne

Actes du Parlement de Paris. Première série : de l'an 1254 à l'an 1328. Tome premier : 1254-1299, par E. Boutaric, Paris, 1863, in-4°, CXII-CCCXXXII-468 p. Tome deuxième : 1299-1328, par E. Boutaric, Paris, 1867, in-4°, 788 p. (Archives de l'Empire. Inventaires et documents).

Inventaire analytique dans l'ordre chronologique reconstitué de tous les actes du Parlement de Paris, de 1254 à janvier 1328, avec adjonction de nombreux documents provenant du Trésor des Chartes. Index des noms géographiques, de personnes et de matières des deux volumes, à la fin du tome deuxième. (*Series*)

France, Centre historique des Archives nationales

Segreteria di Stato (1765-1808), inventario a cura di O. Campanile, Firenze, 1989, Inventari, N/292 (Fonds)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

ARQUIVO NACIONAL (Brasil). **Guia de Fundos do Arquivo Nacional**. Rio de Janeiro: O Arquivo, 1999. 673 p. Digitado e em base de dados.

Fundo Góes Monteiro: inventário analítico. Rio de Janeiro: O Arquivo, 1999, 209 p. (Instrumentos de Trabalho; n. 19)
O inventário acha-se também disponível em base de dados. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.5 KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.5.1 Eredeti példányok léte és őrzőhelye

Cél:

Ha a leírási egység másolatokat tartalmaz, az eredetik meglétének, őrzési helyének, hozzáférhetőségének, pusztulásának ismertetése.

Szabály:

Ha a leírási egység eredetije hozzáférhető (akár ugyanazon, akár egy másik intézményben), adjuk meg az őrzési helyet, lehetőleg jelzettel együtt. Azt is tüntessük fel, ha az eredeti példányok már megsemmisültek, vagy ha őrzési helyük ismeretlen.

Példa:

Following sampling in 1985, the remaining case files were destroyed. (*Series*)
U.S., Minnesota Historical Society

It appears the original of file item 81645 was withdrawn from A471 some time after August 1988, and currently the file has not been located. A photocopy of the file has been placed with the series in lieu of the original. (*Series*)
National Archives of Australia

The originals are located in the Western Historical Manuscript Collection, University of Missouri, Columbia, Missouri. (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Originals of these documents are presidential records in the custody of the National Security Council. (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Microfilm du cartulaire de Redon (original aux archives de l'Evêché) (*Series*)
France, archives départementales d'Ille-et-Vilaine

Attualmente le carte a Prato sono conservate presso l'archivio dell'Istituto nazionale per la storia del movimento di liberazione in Italia (Milano). Su Carlo a Prato e il suo archivio cfr. TORCELLAN N., Per una biografia di Carlo a Prato, in Italia contemporanea, 1970, lug.-set., 124, p. 3-48, dove è anche la descrizione sommaria del Fondo a Prato (*File*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana
Note: *The unit of description is made up of copies from the personal papers of Carlo a Prato*

3.5.2 Másolatok léte és őrzőhelye

Cél:

A leírási egységről készült másolatok őrzési helyének és hozzáférhetőségének ismertetése.

Szabály:

Ha a leírási egységről készült másolatok hozzáférhetők (akár ugyanazon, akár más intézményekben), adjuk meg az őrzési helyeket, lehetőleg a jelzeteikkel együtt.

Példa:

A teljes leírási egységről mikrofilmmásolat készült, melynek őrzőhelye a BFL mikrofilmtára. Ennek egy másolatát az United States Holocaust Memorial Museum (Washington D.C., USA) őrzi. Egyedi szempontok alapján válogatott perekről készült mikrofilmmásolatokat őriz a Yad Vashem-intézet (Jeruzsálem, Izrael). (*Állag*)

Digital reproductions of the Christie family Civil War correspondence are available electronically at <http://www.mnhs.org/collections/christie.html>. (*Fonds*)
U.S., Minnesota Historical Society

In August 1988 a photocopy of item 81645 (from the Japanese War Crimes Trials section of the series) was transferred to the Australian Archives from the Australian War Memorial under the number 1010/6/134 and accessioned into series A2663. (*Series*)
National Archives of Australia

The Mabo Papers have been microfilmed onto 11 reels of 35mm film held at NLA Mfm G 27,539-27,549. Full sets of the microfilm are held by the Townsville and Cairns campus libraries of the James Cook University of North Queensland. (*Fonds*)
National Library of Australia

Cases numbers 1-769 have been reproduced as National Archives and Records Administration microfilm publication M1082, entitled "Records of the U. S. District Court for the Eastern District of Louisiana, 1806-1814." (*Series*)
U.S. National Archives & Records Administration

Les cahiers de doléances ont été microfilmés sous la cote 2 Mi 30 (*File*)
Direction des archives de France

Una copia dei microfilm e delle trascrizioni furono depositati nel maggio 1941 nella Widener Library di Harvard (Cambridge, Mass) e si trovano ora nella Houghton Library (*48M-394) (*Series*)
Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Microfilmes 045-97 a 054-97. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.5.3 Kapcsolódó leírási egységek

Cél:

A leírási egységgel kapcsolatban álló leírási egységek ismertetése.

Szabály:

Ismertessük azokat az ugyanazon vagy más intézményekben őrzött leírási egységeket, amelyek provenienciájuk vagy egyéb kapcsolat révén összefüggnek a leírási egységgel. Fejtsük ki a kapcsolat természetét. Ha a kapcsolódó leírási egység segédlet, akkor a **segédletek** (3.4.5) között ismertessük.

Példa:

A Magyar Nemzeti Múzeum eredetileg az iratképző szerv hatáskörébe tartozó, a háború alatt nyugatra távozott, majd hazatért alkalmazottainak ügyei a Budapesti 321/b. (Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium II.) Igazolóbizottság iratai között, a BFL XVII. 463. jelzetű fondban található. (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Earlier files of a similar nature (1959-1968) are catalogued as Minnesota. Secretary of State. Charitable corporations files. (*Series*)
U.S., Minnesota Historical Society

See also Louis Decimus Rubins papers (#3899) and the Clyde Edgerton papers (#4616) in the Southern Historical Collection, University of North Carolina at Chapel Hill (*Fonds*)
U.S., University of North Carolina at Chapel Hill

Previous series: A703 – Correspondence files, multiple number series with occasional alphabetical prefixes and infixes [Canberra].

Controlling series:

1 Jan 1901 - A3193, Name index cards for courts-martial files [including war crimes trials], alphabetical series;

1 Jan 1901 - A6739, Register of Transcripts of Courts-Martial Proceedings;

1 Jan 1929 - 31 Dec 1952 A5024, Subject index cards to A432, Correspondence files, annual single number series - A5024 controls those files relating to Japanese war crimes trials;

1 Jun 1975 - by 3 Jul 1975 A3194, Copies of subject index cards [A5024] relating to Japanese war crimes trials - A3194 controls those files relating to Japanese war crimes trials.

A quantity of records in this series, within the file number range 80776 to 81663, deals with Japanese war crimes trials. The index cards for these files are available as CRS A3193/XM1 and A3194/XM1.

(Series)

National Archives of Australia

Sound recordings from the Mabo Papers are held in the National Library's Oral History collection at TRC 3504. (Fonds)

National Library of Australia

Ces documents prennent la suite de ceux versés depuis 1811 dans les séries F₁: administration générale, F₄: comptabilité générale, et F₁₉: cultes (Series)

France, Centre des archives contemporaines

Des registres de même origine sont conservés sous les cotes 11 J 1-81 (fonds Magon de la Balue, complément) et en 39 J 1-12 (fonds Urvoy de Saint-Michel) (Series)

France, archives départementales d'Ille-et-Vilaine

A compléter, aux Archives départementales de la Côte-d'Or, par le fonds de la chambre des comptes de Dijon qui contient celui de la chambre des comptes de Savoie pour la Bresse, le Bugey et le Pays de Gex ; on notera en particulier les comptes des châtelainies avec les amendes de justices (XIIIe-XVIIIe siècles) (B 6670 à 10409) et les aveux et dénombrements des seigneurs (B 10470 à 11118) (Fonds)

France, archives départementales de l'Ain

Le buste di affari direttoriali dal 1771 al 1785 sono attualmente conservate nel fondo *Consiglio di reggenza* (1737-1765), nn.1008-1025. Anche ad esse si accede, come al resto della documentazione riferibile alla Segreteria di Stato, attraverso la serie dei registri degli affari, conservata nel fondo *Segreteria di Stato* (1765-1808). (Fonds)

Italy, Archivio di Stato di Firenze

3.5.4 Publikációk

Cél:

A leírási egységről vagy annak alapján, annak elemzésével készült publikációk felsorolása.

Szabály:

Adjuk meg a leírási egységről, vagy annak alapján, annak felhasználásával, elemzésével készült publikációk bibliográfiai adatait. A leírási egységről készült átiratok, facsimilék bibliográfiai adatait is adjuk meg.

Példa:

Az iratanyagon alapuló publikáció nem ismert. (Fond)

Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

The entire calendar has been published in 12 volumes from the set of cards held by the University of Illinois. *The Mereness Calendar: Federal Documents of the Upper Mississippi Valley 1780-1890* (Boston: G. K. Hall and Co., 1971). (Fonds)

U.S., Minnesota Historical Society

Noel Loos' biography of Mabo, *Edward Koiki Mabo : his life and struggle for land rights*, St Lucia, UQP, 1996, makes numerous references to the Mabo Papers. (Fonds)
National Library of Australia

Fr. Bluche a publié sous le titre *Les Honneurs de la Cour*, Paris, 1957, 2 vol. in-4° (*Les Cahiers nobles*, nos 10 et 11), un catalogue des maisons ou familles admises au XVIIIe siècle aux honneurs de la Cour, établi d'après ces documents. (Series)
France, Centre historique des Archives nationales

BUCCHI, S. Nota sulla formazione dell'Archivio Salvemini, in *Il Ponte*, 1980, XXVI, 1, gen., p. 43-61;
VITALI, S., L'Archivio Salvemini, in *Informazione*, 1987, VI, 12, p. 39; Introduzione. In VITALI, S., *Archivio Gaetano Salvemini. I Manoscritti e materiali di lavoro*, Roma, Ministero per i beni culturali e ambientali. Ufficio centrale per i beni archivistici, 1998; SALVEMINI, G., *Opere*, Milano, Feltrinelli, 1961-1978, vol. 1-9 (tomi 18); SALVEMINI, G., *Carteggio*, 1898-1926, Bari, Laterza, 1984-1997, (voll. 5) (Fonds)

Italy, Istituto Storico della Resistenza in Toscana

Note: Publications about the fonds Salvemini Gaetano and based on the documents within the fonds.

SMITH, Peter Seaborn. **Góes Monteiro and the role of the Army in Brazil.** [s.l. : s.n.], 1980.
MONTEIRO, Pedro Aurélio de Góes. **The Brazilian Army 1925:** a contemporary opinion. Introdução de Peter Seaborn Smith. [s.l.]: University of Waterloo, 1981. (Occasional paper series) (Fonds)
Brazil, Arquivo Nacional

3.6 MEGJEGYZÉSEK ADATCSOPORT

3.6.1 Megjegyzések

Cél:

A más adatcsoporthoz nem besorolható információk megadása.

Szabály:

Itt tüntessük fel mindazon speciális és fontos információkat, amelyek nem helyezhetők el a leírás más elemeiben.

Példa:

Title supplied from contents of the series (Fonds)

Canada, York University Archives

Also known as: Uncle Remus collection. (Fonds)

U.S., Emory University

Previously known as: Battle of Kennesaw Mountain collection. (Fonds)

U.S., Emory University

Please note that only a portion of this item has been digitized and made available online. (Item)

U.S. National Archives & Records Administration

Item barcode 209393 (File)

National Archives of Australia

Fontes complementares são mencionadas no inventário do fundo. (Fonds)

Brazil, Arquivo Nacional

3.7 ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

3.7.1 A leírás készítése és készítője

Cél:

A leírás elkészítőjének megnevezése és a leírás elkészítésével kapcsolatos megjegyzések rögzítése.

Szabály:

Tüntessük fel a leírás elkészítőjét, valamint a leírás elkészítése során felhasznált forrásokat.

Példa:

Készítette: Nagy Sándor, Budapest Főváros Levéltára (*Fond*)
Magyarország, Budapest Főváros Levéltára

Description prepared by S. Dubeau in October 1997; revised in April 1999 (*Fonds*)
Canada, York University Archives

Processed by: Lydia Lucas, May 1996; Lara Friedman-Shedlov, May 1999 (*Fonds*)
U.S., Minnesota History Society

Description written by Sharon G. Thibodeau (*Fonds*)
U.S. National Archives & Records Administration

Papers arranged and described by Adrian Cunningham. (*Fonds*)
National Library of Australia

La descrizione è stata compilata da Alessandra Topini nel corso del progetto “Anagrafe informatizzata degli archivi italiani” e revisionata da Stefano Vitali (1999). Sono state consultate le seguenti fonti archivistiche: AS FI, *Segreteria di Stato (1765-1808)*, 1142; SÚAP, *Rodinný archiv Toskánských Habsburků, Ferdinando III*, 1, cc. 1-4; le opere seguenti: ; PANSINI G., *Potere politico e amministrazione al tempo della Reggenza lorenese*, in *Pompeo Neri. Atti del colloquio di studi di Castelfiorentino 6-7 maggio 1988*, a cura di A. Fratoianni e M. Verga, Castelfiorentino, Società storica della Valdelsa, 1992, p. 29-82; CONTINI A., *Pompeo Neri tra Firenze e Vienna (1755-1766)*, *ibidem*, p. 239-331; BECAGLI V., *Pompeo Neri e le riforme istituzionali della prima età leopoldina*, *ibidem*, p. 333-376 (*Fonds*)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

Descrição preparada por Mariza Ferreira de Sant’Anna e Maria da Conceição Castro, técnicas do Arquivo Nacional. (*Fonds*)
Brazil, Arquivo Nacional

3.7.2 Szabványok és szabályok

Cél:

A leírás elkészítésének alapjául szolgáló szabványok és előírások felsorolása.

Szabály:

Soroljuk fel az összes, a leírás elkészítése során felhasznált nemzetközi, nemzeti vagy helyi szabványt, szabályozást, utasítást és mintát.

Példa:

Fonds and series level descriptions based on *Rules for Archival Description* (*Fonds*)
Canada, York University Archives

Description based on the Oral History Cataloging Manual (Chicago: Society of American Archivists, 1995). (*Series*)
U.S., Minnesota Historical Society

Series controlled and described under the rules of the National Archives of Australia’s Commonwealth Records Series (CRS) System. (*Series*)
National Archives of Australia

Cet instrument de recherche a été élaboré conformément aux recommandations de l'ouvrage suivant :
Direction des Archives de France, *Les instruments de recherche dans les archives*, Paris : La Documentation française, 1999, 259 p. (Fonds)
Direction des archives de France

La descrizione è stata compilata sulla base del *Manuale per i rilevatori* del progetto "Anagrafe degli archivi italiani." (Roma, 1994) e delle *Istruzioni per la rilevazioni dei dati. Progetto "Anagrafe"* dell'Archivio di Stato di Firenze (Firenze, 1995-1997) e revisionata facendo riferimento all'*International Standard Archival Description (General)* (Fonds)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

3.7.3 A leírás készítésének ideje

Cél:

Információt adni arról, mikor készült a leírás és/vagy annak felülvizsgálata.

Szabály:

Tüntessük fel a leírás elkészítésének és/vagy felülvizsgálatának időpontját.

Példa:

Finding aid prepared April 1972. (Fonds)
U.S., Minnesota Historical Society

1999-02-11 (Item)
U.S. National Archives & Records Administration

Series registered, 24 September 1987. Description updated, 10 November 1999. (Series)
National Archives of Australia

File access decision and item registration, 22 November 1984 (File)
National Archives of Australia

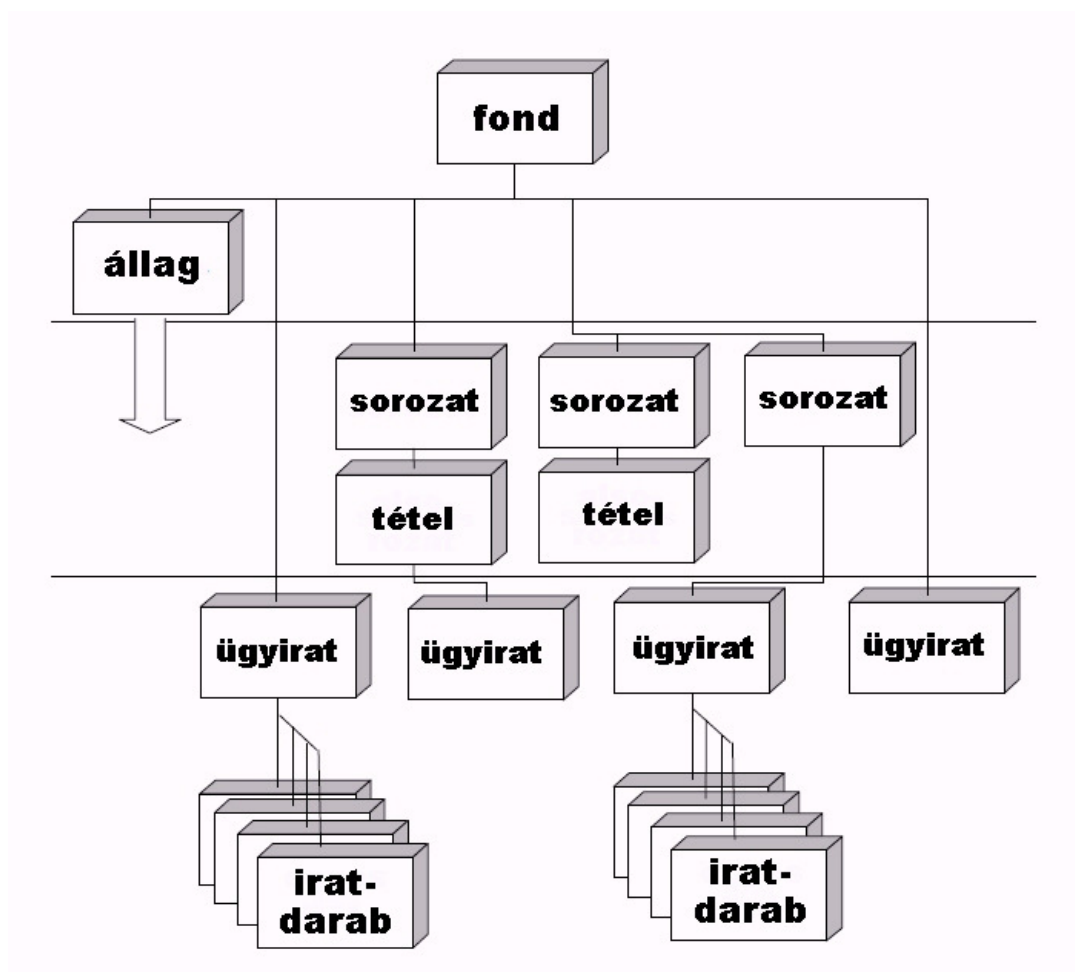
Redatta nel 1995, revisionata nel settembre 1999. (Fonds)
Italy, Archivio di Stato di Firenze

1/12/1999 (Fonds)
Brazil, Arquivo Nacional

A-1. FÜGGELÉK

A levéltári fondon belüli hierarchia modellje

A minta csupán egy tipikus példát mutat be a hierarchiára, nem az összes lehetséges kombinációt. Bármely két szint között tetszőleges számú közbülső szint lehetséges.

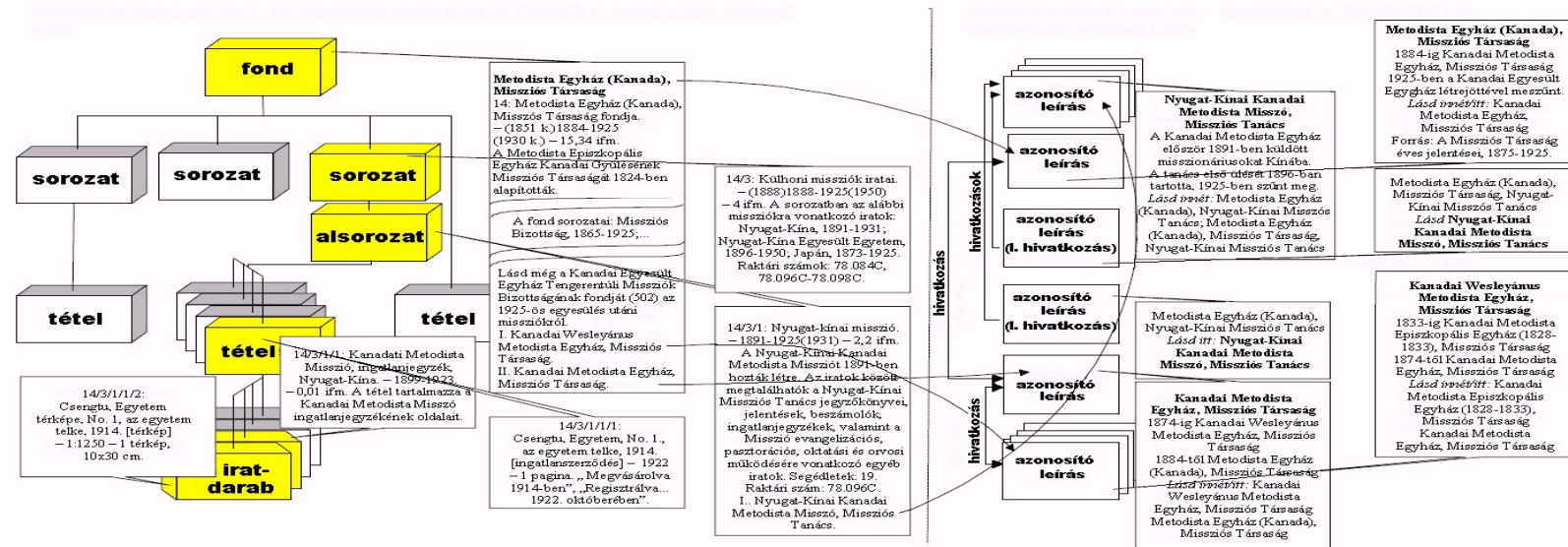

A-2. Függelék

A levéltár anyag leírása és az azonosító leírás kapcsolata – példa

az ISAG(D) vagy az annak megfelelő nemzeti szabványok szerinti levéltári leírás(ok)

ISAAR(CPF) vagy az annak megfelelő nemzeti szabványok szerinti azonosító leírások

készítette Hugo L. P. Stibbe, 1998

B Függelék

Teljes példák

A függelékben példák találhatók az ISAD(G) szabvány szerinti leírásra. Ahogy a bevezetésben olvasható (B6.), „a szabvány nem foglalkozik azzal, hogy ezeket a leírásokat vagy azok egyes elemeit milyen módon jelenítsék meg és publikálják, például katalógusokban, inventáriumokban, listákban”, épp ezért nem bír kötelező jelleggel sem a tördelési megoldás, sem az elemek sorrendje. A példák mindazonáltal, a visszakeresést megkönnyítendő, az ISAD(G) szabvány elemeinek sorrendjét követik.

A példák egy része többszintű, annyi leírási szinttel, amennyi lehetséges, vagy amennyi a szabvány szempontjából célszerű. E példákban nem feltétlenül jelenik meg az összes leírási szint, és különösen nem a legfelső leírási szint alá tartozó összes leírás. Ahogy a bevezetésben olvasható (B12.), a példák nem feltétlenül tartalmazzák az ISAD(G) mind a 26 elemét.

A példákban a kötelező elemeket nem ismétljük meg minden leírási szinten, tekintettel az ismétlődések kiküszöbölésének szabályára (2.4). Ha például a magasabb és a mélyebb szintű leírási egység iratképzője ugyanaz, az alsóbb szinten ez az információ nem ismétlődik.

Ahogy a bevezetésben olvasható (B4.), speciális anyagok leírásánál (ez jellemzően az egyes iratok szintjén történik) lokális utasítások, szabályozások is használhatók. Ilyenkor ezeket fel kell sorolni a szabványoknál és szabályoknál (3.7.2); az ISAD(G) szabványban nem szereplő elemnevek pedig zárójelek közé kerülnek a példákban.

A példákban elérési pontok csak az iratképzők neveihez vannak rendelve. Az iratképzők neveinek ellenőrzött azonosításáról bővebben az ISAAR(CPF) szabványban lehet olvasni.

1–3. példa Többszintű leírás, Fond – Állag – Ügyirat

1. példa. Fond leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1. Jelzet

HU BFL XXV.1.

3.1.2. Cím

Budapesti Népbíróság iratai

3.1.3. Idő(kör)

1945-1949

3.1.4. Leírás szintje

Fond

3.1.5. Terjedelem, adathordozók

150,32 ifm (7 nagydoboz, 1123 kisdoboz, 19 kötet, 9 fiók, 2 kötetdoboz)

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.2.1 Az iratképző(k) neve

Budapesti Népbíróság

3.2.2 Szervtörténet/Életrajz

Az 1945. január 20-án aláírt fegyverszünet rendelkezései alapján az Ideiglenes Nemzeti Kormány 1945. január 25-i rendeletével (81/1945. M. E. rendelet) adott utasítást népbíróóságok létrehozására. A Budapesti Népbíróóság felállításáról 1945. január 27-én döntött a Budapesti Nemzeti Bizottság, s a bíróság 1945. február 3-án kezdte meg működését. 1948-tól sorban megszüntették a vidéki népbíróóságokat, s a balassagyarmati, egri, székesfehérvári és szolnoki népbíróóságok folyamatban lévő ügyeit a Budapesti Népbíróóság vette át. A Budapesti Népbíróóság 1950. január 1-jével szűnt meg (4281/1949. M. T. rendelet), a még el nem intézett ügyeit a Budapesti Büntetőtörvényszék vette át.

A Budapesti Népbíróóság mellett a vádhatósági funkciót a Budapesti Népjúgyészség látta el, a fellebbezett ügyekben a Népbíróóságok Országos Tanácsa járt el. A népbíróóság feletti felügyeletet az Igazságúgyminisztérium Népbíróósági Osztálya látta el.

A népbíróóság hatáskörébe a háborús és népellenes bűncselekmények tartoztak, valamint az azokkal kapcsolatban elkövetett köztörvényes bűncselekmények; ide utalták a még 1919-ben és az azt követő években elkövetett bűncselekményeket is. A népbíróóság hatásköre kiterjedt a fegyveres erők (honvédség, csendőrség, rendőrség) tagjaira is. (81/1945. M. E., 1440/1945. M. E. rendeletek, 1945:VII. törvény). Később a népbíróóság hatáskörébe kerültek a demokratikus államrend elleni, illetve a köztársaság megdöntésére irányuló bűncselekmények is (1946:VII. törvény). Igazolási ügyekben az igazolóbizottság döntése ellen a népbíróósághoz lehetett fellebbezni (igazolásfellebbezés).

A népbíróósági ítélezés tanácsokban történt, a tanácsvezető bíró szakképzett jogász volt, a tanácsok laikus népbíráit a pártok delegálták.

3.2.3. A megőrzés története

A Budapesti Népbíróóság iratanyaga a megszűnés után a jogutód Budapesti Megyei Bíróóság (ma Fővárosi Bíróóság) irattárába került. A büntetőperes anyag egésze, de legalábbis nagy része az 1950-es évek elejétől államvédelmi-belügyi kezelésben volt.

3.2.4 Levéltárba kerülés/Gyarapodás

Több részletben, 1975–1990 között adta át a Fővárosi Bíróóság illetve a Belügyminisztérium Központi Irattára.

3.3 A TARTALOMRA ÉS SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.3. Jövőbeni gyarapodás

Lezárt fond. (Lehetséges, hogy a jövőben előkerülnek lappangó iratok, vagy a másutt őrzött iratokkal gyarapodik a fond.)

3.3.4. A leírási egység szerkezete

A fond három állagra tagolódik: az a) állagban az itt elsőfokon tárgyalta büntetőperak aktái vannak, a b) állagban az itt másodfokon tárgyalta igazolási ügyek aktái, a d) állagban pedig a bíróság belső, igazgatási (ún. elnöki) iratanyaga található. A megszűnt c) állagban vidéki népbíróóságok ide keveredett aktái voltak, ezeket azonban átadtuk az illetékes területi levéltáraknak.

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.4.1. Jogi helyzet

A kutatást a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezések korlátozzák. Az iratokból általában az érintettek születési ideje ismert, ettől számított 90 év, vagy amennyiben az érintett halálozási dátuma ismert, ettől számított 30 év elteltével, egyéb esetekben az irat keletkezésétől számított 60 év elteltével szabadon kutatható. Védett személyes adatot tartalmazó iratok tudományos célú kutatása az 1995:LXVI. törvény 24. §-ában meghatározott eljárás szerint lehetséges.

3.4.2. Reprodukciós korlátozások

Másolatok készítése a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokkal összhangban lehetséges. Az iratok képeinek bármilyen formában történő publikálása a levéltárral kötött egyedi megállapodás alapján lehetséges.

3.4.3. Nyelv, írásrendszer

Magyar (tartalmaz más – német, orosz, szlovák, stb. – nyelvű iratokat is).

3.4.4. Fizikai jellemzők, technikai követelmények

Veszélyeztetett állapotú iratanyag.

3.5. KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.5.3. Kapcsolódó leírási egységek

HU MOL XIX.E.1.1. Igazságügyi Minisztérium Népbírószági Osztálya (felügyelet)

HU MOL XX.4. Népbírószágok Országos Tanácsa (másodfokú eljárás)

HU BFL XXV.2. Budapesti Népbírószág iratai (vádhatóság)

HU BFL XV.9.a.21. Major Ákos visszaemlékezései (a népbírószág elnöke)

3.5.4. Publikációk

A népbírószágokról, illetve a népbírószági iratanyag felhasználásával számos publikáció jelent meg. Néhány a fontosabbak közül:

Berend György: A népbírószágok. Szeged, 1948.

Bernáth Zoltán: Justitia tudathasadása. Népbírószág a nép nélkül, a nép ellen. Püski, Bp., 1993.

Bűnös volt-e Bárdossy László. Sajtó alá rendezte Jaszovszky László. Püski, Bp., 1996.

Csicsery-Rónay István - Cserenyey Géza: Konceptiók per a Független Kisgazdapárt szétfűzésára 1947. Tanulmány és válogatott dokumentumok. 1956-os Intézet, Bp., 1998.

Az Endre-Baky-Jaross per. Szerk.: Karsai László és Molnár Judit. Cserépfalvi, Bp., 1994.

Imrédy Béla a vádlottak padján. Szerk., bevezető: Sipos Péter. Osiris-BFL, Bp., 1999.

Iratok az igazságszolgáltatás történetéhez 1-5. köt. Szerk.: Horváth Ibolya, Solt Pál, Szabó Győző, Zánthy János, Zinner Tibor. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1992-1996.

Karsai Elek: Ítélt a nép. Kossuth, Bp., 1977.

Kovács Kálmán: A magyarországi népbírószágok történetének egyes kérdései In: Jogtörténeti tanulmányok I. Szerk.: Csizmadia Andor. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1966. 149-176. p.

Lukács Tibor: A magyar népbírószági jog és a népbírószágok. 1945-1950. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó-Zrínyi, Bp., 1979.

Major Ákos: Népbírószágok. Forradalmi törvényesség. Egy népbíró visszaemlékezései Minerva, Bp., 1988.

A Mindszenty-per. Összeáll.: Gergely Jenő és Izsák Lajos. Reform, Bp., 1989.

Palasik Mária: A köztársaság kikiáltása és büntetőjogi védelme. In: Valóság 1996. 9. sz. 57-75. p.

Perjés Géza: Bárdossy László és pere. In: Hadtörténelmi Közlemények. 2000. 4. sz. 771-841. p.

Pritz Pál: Bárdossy László a népbírószág előtt. Maecenas, Bp., 1991.

Tilkovszky Loránt: Vád, védelem, valóság. Basch Ferenc a népbírószág előtt. In: Századok 1996. 6. sz. 1393-1449. p.

Varga László: „Forradalmi törvényesség.” Jogszolgáltatás 1945 után Magyarországon. In: Beszélő 1999. november. 57-84. p.

Zinner Tibor: Adalékok az antifasiszta számonkéréshez és a népi demokrácia védelméhez különös tekintettel a Budapesti Népbíróságra. In: Budapest Főváros Levéltára Közleményei '84. Bp., 1985. 137-169. p.
Zinner Tibor: Háborús bűnösök pereit. Internálások, kitelepítések és igazoló eljárások 1945-1949. In: Történelmi Szemle 1985. 1. sz. 118-140. p.
Zinner Tibor - Róna Péter: Szálasiék bilincsből I-II. Lapkiadó Vállalat, Bp., 1986.
Zinner Tibor: XX. századi politikai perek. A magyarországi eljárások vázlata 1944/1945-1992. Rejtjel Kiadó, Bp., 1999.

3.7. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

3.7.1. A leírás készítése és készítője

Tasnádi Ákos, Budapest Főváros Levéltára

3.7.2. Szabványok és szabályok

ISAD(G) 2. kiadás

3.7.3. A leírás készítésének ideje

2009. 05. 04.

2. példa. Állag leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1. Jelzet

HU BFL XXV.1.a

3.1.2. Cím

Budapesti Népbíróság, büntetőperes iratok

3.1.3. Idő(kör)

1945-1949

3.1.4. Leírás szintje

Állag

3.1.5. Terjedelem, adathordozók

126,38 ifm (934 kisdoboz, 18 kötet, 9 fiók)

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.2.3. A megőrzés története

A Budapesti Népbíróság büntetőperes iratanyaga teljesen, vagy legalábbis nagy részben államvédelmi-belügyi kezelésbe került, feltételezhetően az 1950-es évek elején. Innét folyamatosan kerültek vissza az ügyiratok a Fővárosi Bíróság irattárába (az 1950-es, 1960-as évekből is már vannak adatainak, részletes listákkal rendelkezünk 1977-ből, 1980-ból, 1984-ből, 1989-ből és 1990-ből). Az iratanyag nem teljes; nem zárható ki, hogy a rendszerváltás környékén egyes ügyiratok az iratmegsemmisítések során elpusztultak, de az sem, hogy vannak még népbírói akták a nemzetbiztonsági szolgálatoknál. A volt állambiztonsági iratanyag őrzésére és feldolgozására 1997-ben létrehozták a Történelmi Hivatalt (ma Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi levéltára), az egykori állambiztonsági iratanyaggal oda is kerültek népbírói akták.

Az államvédelemnél az aktákat („V”, azaz vizsgálati) dossziékként kezelték, ennek során a nagyobb aktákból több dossziét alakítottak ki; előfordult, hogy egyes periratok egységét megbontották, a peranyag egy részét – az államvédelmi munka függvényében – más dossziékba rakták át. A Belügyminisztériumban az 1960-as években a náluk lévő ügyiratok jelentős részét rendezték saját szempontjaik szerint. A levéltárban a mikrofilmezési előkészületek során a teljes állagot darabszinten rendezték.

3.2.4 Levéltárba kerülés/Gyarapodás

Több részletben, 1975-1990 között adta át a Fővárosi Bíróság, illetve a Belügyminisztérium Központi Irattára (egyres ügyiratok később is kerültek a levéltárba, a Fővárosi Bíróságtól, a Belügyminisztériumtól vagy más jogszolgáltatási szervektől).

3.3 A TARTALOMRA ÉS SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.1. Tárgy és tartalom

A Budapesti Népbíróság az ország legnagyobb, legjelentősebb népbírósága volt, például itt tárgyalták a háborús főbűnösök (mint például a miniszterelnökök) pereit. A háborús és népellenes ügyek mellett 1947-től mind jobban megjelennek az 1945 utáni politikai cselekmények (az egyszerű izgatástól az köztársaság-ellenes összeesküvésekig), például az első koncepciós perek anyagai (FM, Magyar Község, Standard, stb.). Az állag ezeknek a büntetőpereknek az aktáit tartalmazza, valamint az eredeti irattári segédkönyveket, valamint a levéltárban készült névmutatókartonokat.

3.3.2 Értékelési, selejtezési és megőrzési információk

Nem selejtezhető.

3.3.3. Jövőbeni gyarapodás

Lezárt fond. (Lehetséges, hogy a jövőben előkerülnek lappangó iratok, vagy a másutt őrzött iratok a helyükre kerülnek.)

3.3.4. A leírási egység szerkezete

Az ügyiratok évenként újrakezdődő főljajstromszámos iktatás szerint vannak lerakva, az eredeti irattári rendszer szerint. Számos ügyirat másik, későbbi számra van áttéve (pl. perújítás miatt). Az ügyiratok darabszinten rendezettek, a rendezés részben a Belügyminisztériumban, részben a levéltárban történt.

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.4.2. Reprodukciós korlátozások

Másolatok készítése a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokkal összhangban lehetséges. Állományvédelmi okokból célszerű, hogy a másolatok a mikrofilmekről vagy a megőrzött fénymásolatokról készüljenek.

3.4.4. Fizikai jellemzők, technikai követelmények

Veszélyeztetett állapotú iratanyag. Mikrofilmmásolatban kutatandó, ha ezt a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok lehetővé teszik (egy tekercsen ugyanis általában több per található, és ezekre eltérő védelmi idők vonatkozhatnak).

3.4.5. Segédletek

Rendelkezésre állnak az eredeti iktató- és névmutatókönyvek.

Az 1970-es években a levéltárba került ügyekhez névmutatókartonok készültek, ezek máig megvannak, de az új adatbázis teljesen kiváltja.

A teljes leírási egységről számítógépes adatbázis készült (eredetileg külön népbírósági adatbázisként, MS Accessben, ma a BFL egységes adatkezelő rendszere büntetőperes moduljának része. Az adatok hozzáférhetők a Magyar Levéltári Portálon

(www.archivportal.hu) keresztül is. . Az adatbázisban megtalálható a népbírósági eljárás alá vont személyek neve, személyi adatai (születési év, hely, anyja neve), foglalkozása, az elítélés vagy felmentés jogcíme. Az adatbázis a kutatóteremben, a védett személyi adatokat nem tartalmazó változata pedig az interneten, a levéltár honlapján keresztül (<http://lear3.bparchiv.hu/kozponti/simplesearch.html>) érhető el.

3.5. KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.5.2. Másolatok léte és őrzőhelye

A teljes leírási egységről mikrofilmmásolat készült, melynek őrzőhelye a BFL mikrofilmtára. Ennek egy másolatát az United States Holocaust Memorial Museum

(Washington D.C., USA) őrzi. Egyedi szempontok alapján válogatott perekről készült mikrofilmmásolatokat őrzi a Yad Vashem-intézet (Jeruzsálem, Izrael).

3.5.3. Kapcsolódó leírási egységek

HU BFL VII.5.e. Budapesti Királyi Büntetőtörvényszék, Népbíróságtól átvett peres ügyek iratai (jogutód – a megszüntetés után ide iktatták át a még folyamatban lévő ügyeket).

3.7. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

3.7.1. A leírás készítése és készítője

Tasnádi Ákos, Budapest Főváros Levéltára

3.7.2. Szabványok és szabályok

ISAD(G) 2. kiadás

3.7.3. A leírás készítésének ideje

2009. 05. 04.

3. példa. Ügyirat leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1. Jelzet

HU BFL XXV.1.a. 4790/1946

3.1.2. Cím

Michelberger János népbírósági pere (**Megjegyzés:** megállapított cím)

3.1.3. Idő(kör)

1946

3.1.4. Leírás szintje

Ügyirat

3.1.5. Terjedelem, adathordozók

26 pagina

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.2.1. Iratképző neve

3.2.2. Szervtörténet/életrajz

3.2.3. A megőrzés története

Az akta a bírósági irattárból (feltételezhetően az 1950-es évek elején) belügyi kezelésbe került. A Belügyminisztérium 1980-ban adta vissza a Fővárosi Bíróságnak. Nincs pontos adat arra, hogy mikor került be a levéltárba.

3.3 A TARTALOMRA ÉS SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.1. Tárgy és tartalom

Az akta Michelberger János (1897, Budaörs, a. n.: Winkler Mária) népbírósági ügyét tartalmazza. Michelbergert 1944 őszén besorozták az SS-be, ez képezte a vele szembeni vádat.

3.3.4. A leírási egység szerkezete

Az aktát 1969-ben a Belügyminisztériumban rendezték (l. a tartalomjegyzéket az akta 2. oldalán).

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.4.1. Jogi helyzet

Szabadon kutatható.

3.4.2. Reprodukciós korlátozások

Állományvédelmi okokból ajánlott, hogy a másolatok a mikrofilmmásolatról készüljenek.

3.4.3. Nyelv, írásrendszer

- Magyar
- 3.7. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT**
- 3.7.1. A leírás készítése és készítője**
Tasnádi Ákos, Budapest Főváros Levéltára
- 3.7.2. Szabványok és szabályok**
ISAD(G) 2. kiadás
- 3.7.3. A leírás készítésének ideje**
2009.05.04.

4. példa. Szerv fondjának leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

- 3.1.1. Jelzet**
HU BFL XVII. 425.
- 3.1.2. Cím**
Budapesti 143/b. sz. (Magyar Nemzeti Múzeum) Igazolóbizottság iratai
- 3.1.3. Idő(kör)**
1945-1946
- 3.1.4. Leírás szintje**
Fond
- 3.1.5. Terjedelem, adathordozók**
3 doboz (0,36 ifm)

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

- 3.2.1. Az iratképző(k) neve**
Budapesti 143/b. sz. (Magyar Nemzeti Múzeum) Igazolóbizottság
- 3.2.1. Szervtörténet/Életrajz**
A143/b. számú, a Budapesti Nemzeti Bizottság által a Magyar Nemzeti Múzeumhoz kiküldött igazolóbizottság különleges néphatalmi szervként 1945 április 12-én alakult meg, és 1946. április 24-ig működött. A 15/1945. M.E. rendelet értelmében, a Magyar Nemzeti Múzeum kötelékébe tartozó intézmények, valamint a Gróf Teleki Pál Tudományos Intézet, és a Bárány Eötvös József-Collegium alkalmazottainak igazolását végezte.
- 3.2.3. A megőrzés története**
A Budapesti 143/b. sz. (Magyar Nemzeti Múzeum) Igazolóbizottság iratai a szerv megszűnése után rövid időre a Magyar Nemzeti Múzeum őrizetébe kerültek, amely 1947. november 29-én adta át azokat a Budapesti Nemzeti Bizottság Főtitkárságának, a Fővárosi Levéltár részére.
- 3.2.4. Levéltárba kerülés/Gyarapodás**
A Magyar Nemzeti Múzeum adta át illetékes megőrzésre a törvényhatósági levéltár részére.

3.3 A TARTALOMRA ÉS A SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

- 3.3.1. Tárgy és tartalom**
A fond nagyobb részét az iratképző hatáskörébe tartozó szervek alkalmazottainak igazolási ügyei képezik. Az egyes ügyekben rendszerint az igazolás alá vont személy által kitöltött nyilatkozat-formula, és készített önéletrajz, illetve a bizottság határozata található. Fennmaradtak az igazolóbizottság üléseiről felvett jegyzőkönyvek is, amelyek – az aktus körülményeinek rögzítésén túl – a tárgyalások alkalmával elhangzottak tartalmi kivonatát is rögzítik. Csekély mennyiségben találhatók ügyviteli

iratok, azok között az igazolóbizottság működéséről készült rendszeres jelentések, valamint az Igazoló Bizottságok Titkárságával folytatott levelezés darabjai.

3.3.2. Értékelési, selejtezési és megőrzési információk

Az igazolóbizottság iratanyaga valószínűleg teljes egészében, selejtezetlenül maradt fenn. Teljes egészében maradandó értékű iratanyag.

3.3.3. Jövőbeni gyarapodás

Iratgyarapodás nem várható.

3.3.4. A leírási egység szerkezete

Középszinten rendezett. A fond az igazolási ügyek iratai, igazolóbizottsági jegyzőkönyvek, és ügyviteli iratok szerint tagolódik. Az ügyeket még az 1947-es átadás előtt, az eredeti számsorrend helyett, az igazolás alá vont személyek neve szerinti betűrendbe szedték. A jegyzőkönyvek és az ügyviteli iratok időrendben találhatók.

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.4.1. Jogi helyzet

A személyes adatok védelmét szolgáló jogszabályokkal korlátozottan kutatható. (Az egyedi ügyek tekintetében ez – miután a nyilatkozatokból ismert az érintett személy születési ideje – csak a kutatás időpontjától számított 90 évnél korábban született személyek esetében jelent korlátozástól mentes hozzáférést.)

3.4.2. A reprodukciós korlátozások

A másolatkészítést csak esetenként, az anyag fizikai állapota korlátozhatja.

3.4.3. Az iratanyag nyelve

Magyar

3.4.4. Fizikai jellemzők, technikai követelmények

Papíralapú iratanyag.

3.4.5. Segédletek

Az igazolóbizottsági ügyek egy korabeli, az igazolás alá vont személyek nevét, beosztását, a tárgyalás sorszámát, dátumát és eredményét feltüntető kimutatás révén gyorsan áttekinthetők.

3.5. KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.5.2. Másolatok léte és őrzőhelye

Nem készült, illetőleg nem ismert.

3.5.3. Kapcsolódó leírási egységek

A Magyar Nemzeti Múzeum eredetileg az iratképző szerv hatáskörébe tartozó, a háború alatt nyugatra távozott, majd hazatért alkalmazottainak ügyei a Budapesti 321/b. (Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium II.) Igazolóbizottság iratai között, a BFL XVII. 463. jelzetű fondban találhatók.

3.5.4. Publikációk

Az iratanyagon alapuló publikáció nem ismert.

3.6. MEGJEGYZÉSEK ADATCSOPORT

3.6.1. Megjegyzések

3.7. ELLENŐRZŐ-ADATCSOPORT

3.7.1. A leírás készítése és készítője

Készítette: Nagy Sándor, Budapest Főváros Levéltára

3.7.2. Szabályok és szabályok

ISAD(G) 2. kiadás. Ottawa, 2000.

3.7.3. A leírás készítésének ideje

2009.05.04.

5. példa. Családi fond leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1. Jelzet

HU BFL XIII.37.

3.1.2. Cím

Guttman (Gyenes)-Grosz-Wohlmuth-Fischel (Ferenczi) család iratai

3.1.3. Idő(kör)

1843-1975

3.1.4. Leírás szintje

Fond

3.1.5. Terjedelem, adathordozók

0,09 ifm (1 doboz)

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.2.1. Az iratképző(k) neve

Gyenes (Guttman) család

3.2.1. Szertörténet/Életrajz

Guttman-ág: Guttman József, *Méra, 1777 e. (Abaúj vm.); Guttman Ignác, *1820 k. Csobád (Abaúj vm.) +1858 u. Pest, Király u. 53., pálinkafőző, majd likörgyáros; Guttman József Julius, *1855.01.13. Pest, +1922.04.6. Bp., Kemnitz u. 14., majd II., Zsigmond u. 10., kéziszedő, majd banktisztviselő; Guttman Jenő, 1914: Kereskedő; Guttman Géza *1883., magánhivatalnok; Gyenes Pál, *Bp., 1893.06.15., Bp. II. Zsigmond u. 10., magánhivatalnok; Gyenes György, orvos; Gyenes Gábor *1959, Bp. A Guttman család tagjai 1914-ben magyarosítottak

Grósz-ág: Grósz Sámson és Móric *Bakta (Abaúj vm.), divatárkereskedő; Móric +Pest, 1867.05.09. Pest, Terézváros; Grósz Rebeka, *Pest, 1860.03.06., Kecskeméti u. 11.

Ferenczi-ág: Fischl Lajos, Dunaszentgyörgy, asztalos; Strasser Mari, *Dunaszentgyörgy, 1863 +Szekszárd, 1895.05.24; Fischl (Ferenczi) Dénes, *Szekszárd, 1894.02.04., +1967 Bp., magánhivatalnok; F. Oszkár +1976 Bp., textilereskedő; Ferenczi György *1921 Bp., +1963 Bp., bányagépészmérnök; Ferenczi Mariann, +1929 Bp.

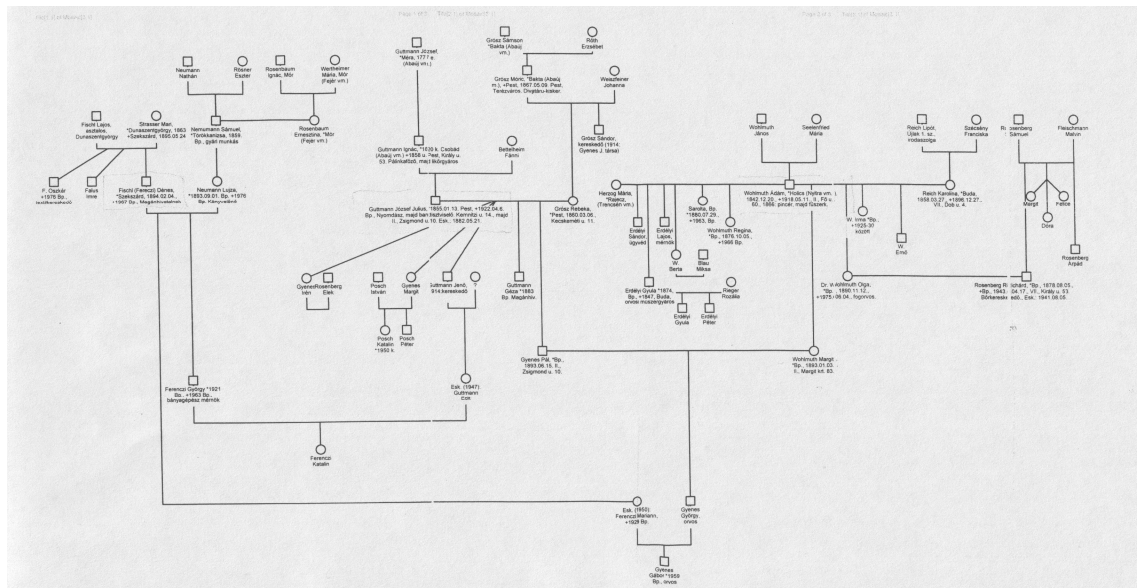
Neumann-ág: Nemumann Sámuel, *Törökkanizsa, 1859. Bp., gyári munkás; Neumann Lujza, *1893.09.01. Bp. +1976 Bp., könyvelő; Wertheimer Mária, Mór (Fejér vm.); Rosenbaum Ernesztina, *Mór (Fejér vm.).

Wohlmuth-ág: Wohlmuth Ádám, *Holics (Nyitra vm.), 1842.12.20., +1918.05.11., Bp., II. Fő u. 62., pincér, majd fűszer, ill. sajtkereskedő; Herzog Mária, *Rajec, (Trencsén vm.); Erdélyi Sándor, ügyvéd; Erdélyi Lajos, mérnök; Erdélyi Gyula *1874, Bp., +1947, Buda, orvosi műszer-, majd tanszergyáros; Wohlmuth Berta, +1953.02.09, Bp.; Sarolta, Buda *1880.07.29., +1962.05.21, Bp. II. Frankel Leó u. 10.; Wohlmuth Regina, *Bp., 1876.10.05., +1966.12.23. Bp.; Wohlmuth Margit, *Bp., 1893.01.03., Bp. II. Margit krt. 83.; Dr. Wohlmuth Olga, *Bp. 1890.11.12., Bp. +1975.06.04., fogorvos; Wohlmuth Irma *Bp., +1925-30 között;

Reich-ág: Reich Lipót, Buda, Újlak 1. sz., irodaszolga; Reich Karolina, *Buda, 1858.03.27., +1896.12.27., Bp. VII. Dob u. 4.;

Rosenberg-ág: Rosenberg Richárd, *Bp., 1878.08.05., +Bp., 1943.04.17., VII. Király u. 53., bőrnagykereskedő.

CSALÁDFA:

3.2.3. A megőrzés története

Az iratanyag a Gyenes-ág leszármazottjainak őrizetében, döntően a személyes jogbiztosító szempontú megőrzés folytán maradt fenn. Utolsó tulajdonosa dr. Gyenes György budapesti illetőségű orvos volt.

3.2.4. Levéltárba kerülés/Gyarapodás

Dr. Bácskai Vera közvetítésével, dr. Gyenes Györgytől iratvásárlás útján, 2008. szeptember 4-én került az iratanyag a levéltárba.

3.3 A TARTALOMRA ÉS SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.1. Tárgy és tartalom

Legnagyobbbrészt személyes okmányok és igazolások eredeti példányai találhatók az iratanyagban:

Guttman-ág: erkölcsi bizonyítvány (Guttman Géza, 1903), üzleti alkalmaztatásra vonatkozó igazolások, ajánlások (Guttman Ignác, 19. sz. közepe); anyakönyvi iratok, illetőségi bizonyítványok, üzleti tevékenységre vonatkozó igazolások (Guttman József, 19. sz. m. f.), anyakönyvi iratok, iskolai bizonyítványok, katonai szolgálattal kapcs. iratok (Gyenes Pál és Pálné, 1900-as évek, I. vh.).

Grósz-ág: helyhatósági bizonyítvány, iparúzéssel kapcs. igazolások, születési anyakönyvi kivonat (Grósz Mór, Rebeka, 19. e. f.)

Ferenczi-ág: anyakönyvi iratok, a zsidóüldözésekkel összefüggő oltalomlevelek és kapcsolódó igazolások, katonai szolgálattal kapcsolatos iratok és igazolványok (Ferenczi Dénes, 20. sz. e. f., II. vh.), anyakönyvi iratok (Ferenczi Ignác és Lajosné, 1939)

Neumann-ág: anyakönyvi kivonat (Neumann Samu, 1892.), iskolai bizonyítványok és alkalmaztatási igazolások (Neumann Lujza, 1903-1921)

Wohlmuth-ág: anyakönyvi iratok, hagyatéki iratok, alkalmaztatási ügyek iratai (Wohlmuth Ádám, 19-20. sz.); iskolai, egyetemi képzéssel kapcs. iratok (Wohlmuth Margit, 1910-es évek); anyakönyvi, illetőségi és hagyatéki iratok, iskolai, egyetemi képzéssel kapcs. iratok, alkalmaztatási iratok (Wohlmuth Olga, 20. sz. e. f.); anyakönyvi, elhalálzással kapcs. iratok (Wohlmuth Sarolta, 20. sz.); halotti anyakönyvi kivonat (Erdélyi Gyula, 1947)

Reich-ág: anyakönyvi kivonatok (Reich Lina, 1918, 1939)

Rosenberg-ág: anyakönyvi iratok, állampolgársági bizonyítvány, végrendelet (Rosenberg Richárd, 20. sz. közepe)

3.3.2. Iratértékelés, selejtezés, tervezés

Az iratanyag csaknem kizárólag személyes okmányokat tartalmaz, amelyek elsősorban a rokonsági kapcsolatok tanulmányozását teszik lehetővé.

3.3.3. Jövőbeni gyarapodás

Iratgyarapodás nem várható.

3.3.4. A leírási egység szerkezete

Középszinten rendezett, családtagok, azon belül irattípusok szerinti tagolódás.

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATOKCSOPORT

3.4.1. Jogi helyzet

A kutatást a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezések korlátozzák. Az iratokból általában az érintettek születési ideje ismert, ettől számított 90 év, vagy amennyiben az érintett halálozási dátuma ismert, ettől számított 30 év elteltével, egyéb esetekben az irat keletkezésétől számított 60 év elteltével szabadon kutatható. Védett személyes adatot tartalmazó iratok tudományos célú kutatása az 1995:LXVI. törvény 24. §-ában meghatározott eljárás szerint lehetséges.

3.4.2. Reprodukciós korlátozások

Eladó hozzájárult az általa átadott iratanyagból a levéltár által eszközrendő bármilyen publikáláshoz. Kutatók az adatvédelmi törvény rendelkezéseivel összhangban kaphatnak fénymásolatokat.

3.4.3. Nyelv, írásrendszer

Kb. 80 százaléban magyar, 20 százaléban német nyelvű.

3.4.4. Fizikai jellemzők, technikai követelmények

Papíralapú iratanyag. Az iratok kb. 20 százaléka sérült, restaurálást igényel.

3.4.5. Segédletek

A kutatáshoz raktári jegyzék, valamint dr. Bácskai Vera által készített családtörténeti feljegyzések és szöveges családfa-rekonstrukció áll rendelkezésre.

3.5. KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.5.2. Másolatok léte és őrzőhelye

Az iratokról nem készültek másolatok.

3.5.3. Kapcsolódó leírási egységek

A család egyes tagjaira vonatkozó, a levéltár más irategyütteseiben lévő iratok – az egyes irategyüttesek segédletei mellett – az elektronikus Társadalomtörténeti Adattárban (www.bparchiv.hu/Adatbázisok/Társtört.adattár) kereshetők.

3.5.4. Publikációk

A család történetére vonatkozóan publikációk nem állnak rendelkezésre.

3.6. MEGJEGYZÉSEK ADATCSOPORT

3.6.1. Megjegyzések

A Guttmann család tagjai 1914-ben magyarosítottak Gyenesre. Jelen leírás készítésével párhuzamosan az iratanyag középszintű rendezése is megtörtént.

3.7. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

3.7.1. A leírás készítése és készítője

Horváth J. András, Budapest Főváros Levéltára

3.7.2. Szabványok és szabályok

ISAD(G) 2. kiadás

3.7.3. A leírás készítésének ideje

2009. 05. 15.

6. példa. Fotógyűjtemény leírása

3.1 AZONOSÍTÁSI ADATCSOPORT

3.1.1. Jelzet

HU BFL XV.19.a.

3.1.2. Cím

Fotótár. Városfotó-gyűjtemény

3.1.3. Idő(kör)

1991-2002

3.1.4. Leírás szintje

Állag

3.1.5. Terjedelem, adathordozók

7,56 ifm (34 528 felvétel)

A 34 628 db városfotót többféle adathordozón tároljuk: papírkép, fotónegatív, digitális kép. 2000 januárjától, a felvételek egy részét már digitális kamerával rögzítették.

Negatív-kisfilm

- időkör: 1991–2002
- felvételszám: 1-től 34.030-ig
- darabszám: 34.030 db.

Papírképek

- időkör: 1991–1995
 - felvételszám: 1-től 19.703-ig
 - darabszám: 19.703 db.
- (nagyítások az 1-19.703. sz. negatívokról)

Digitális kamerával rögzített fotók

- időkör: 2000-2002-ig
- felvételszám: 598 db

3.2. KONTEXTUSRA VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.2.1. Az iratképző(k) neve

Budapest Főváros Levéltára

3.2.1. Szervtörténet/Életrajz

A levéltár 1990-ben kezdte meg fővárosi épületek, helyszínek rendszeres fotózását. Elsődleges cél az átalakításra vagy bontásra ítélt köz- és magánépületek dokumentálása volt. A projekt előkészítésében, a város épületállományának ilyen szempontú feltérképezésében a Főpolgármesteri Hivatal és az egyes kerületek önkormányzatainak főépítészei nyújtottak segítséget. A városfotózás elsősorban azon kerületek épületállományára koncentrált, amelyek az adott időszakban nagyobb mérvű átépítéseket terveztek, illetve kezdtek meg (VI–IX. kerület). Az épületeken kívül közterekre és közintézményekre terjedt ki a tervszerű városfotózás (iskolák, gyárak, üzemek, intézmények stb.).

3.2.3. A megőrzés története

A fotók mindvégig Budapest Főváros Levéltára őrizetében voltak, a technikai munkákat is a levéltár műhelyei végezték.

3.3 A TARTALOMRA ÉS SZERKEZETRE VONATKOZÓ ADATCSOPORT

3.3.1. Tárgy és tartalom

Az állagban a levéltár által készített városfotók találhatók. A levéltár abból a megfontolásból kezdte meg a tervszerű városfotózást, mivel a főváros arculata, épületei gyors változásának képi dokumentálását, az eltűnő utcaképek, épületek megörökítését tervszerűen egyetlen más intézmény, közgyűjtemény sem tekinti feladatának. Több szempont alapján történt a témák kiválasztása: nemcsak Budapest

városképe, de politikai és kulturális élete is szerepet játszott ebben. Elsősorban a főváros egyes kerületeinek köz- és magánépületeit igyekeztünk megörökíteni: lakóházak, gyárak és vásárcsarnokok, iskolák, kórházak, piacok stb. A kulturális élet főbb színterei – múzeumok, színházak, mozik – mellett a közhivatalok jellegzetes épületeiről, egyházi épületekről, továbbá kirakatokról, reklámokról, graffitikról és köztéri szobrokról készült fotók is szerepelnek a gyűjteményben.

Az eseményfotók körébe tartozik pl. az 1994-es ünnepi könyvhét megnyitója, a felújított Millenniumi Földalatti átadó ünnepsége, Antall József néhai miniszterelnök temetése. Sorozatok örökítik meg többek között a középső-ferencvárosi épület- és közterület-rehabilitáció mozzanatait, több budapesti általános- és középiskolát, az egykori Csepel Művek üzemait és a látgymányosi Infopark egyetemi épületeinek születését.

3.3.3. Jövőbeni gyarapodás

A levéltár városfotózási programja lezárult, a gyűjtemény gyarapodása ennek újraindítása esetén lehetséges.

3.3.4. A leírási egység szerkezete

A felvételek keletkezésük időrendjének megfelelő sorszám szerint rendezettek.

3.4. A HOZZÁFÉRÉSRE ÉS HASZNÁLATRA VONATKOZÓ ADATKCSOPORT

3.4.1. Jogi helyzet

Szabadon kutatható.

3.4.2. Reprodukciós korlátozások

Másolható a kutatási szabályzat feltételei szerint. A képek bármilyen formában történő közzétételéhez a levéltár engedélye szükséges, egyedi megállapodásban rögzített közlési díj ellenében.

3.4.4. Fizikai jellemzők, technikai követelmények

A negatív-kisfilmeket kemény, papíralapú dossziében, celofánból készült hatos csíkokban tároljuk.

A 2608 db digitális felvételt és másolatot 39 db CD lemezen tároljuk. Részben digitális kamerával készült felvételek [598 db], részben pedig fotónegatívok [2008 db] digitalizálásával készültek.

3.4.5. Segédletek

A fotók nyilvántartására egy MS DOS-alapú adatbázis szolgál, amely tartalmazza az egyes fotók készítőjét, témáját, a címet, a készítés dátumát, a sorszámát, valamint az adott témához tartozó képek számát.

3.5. KAPCSOLÓDÓ ANYAGOKRA VONATKOZÓ ADATKCSOPORT

3.5.2. Másolatok léte és őrzőhelye

A városfotókról 2008 db digitális másolat készült. Ezt az állományt a 17.234-től 34.030 közé eső sorszámú felvételekből válogattuk ki, elsősorban minőségi szempont szerint.

Főbb paraméterei:

- időkör: 1995-2002
- felvételszám: 2008
- darabszám: 2008

A 17234–34 030 közötti felvételekről csíkmásolat készült.

3.5.3. Kapcsolódó leírási egységek

3.5.4. Publikációk

A városfotók több kiadványban és kiállításon kerültek közlésre. Nagyobb mennyiségű összefüggő publikáció nem ismert.

3.7. ELLENŐRZŐ ADATCSOPORT

3.7.1. A leírás készítése és készítője

Csiffáry Gabriella, Budapest Főváros Levéltára

3.7.2. Szabványok és szabályok

ISAD(G) 2. kiadás

3.7.3. A leírás készítésének ideje

2009. 05. 14.